

Braşovai Lapok

Ara 5 (e)

Szombat
1931 * december 12

Főszerkesztő
Sze'e Béla dr.

286. szám
XXXVII. évtől

Ara 5 tel

JELENSÉGEK

A mezőgazdák adósságát konvertálják, de ugyanakkor a többi kategória tarthatatlan állapotával nem számolnak, holott az iparosok, kereskedők, vállalkozók nyomasztó tartozásai és kötelezettségei ép oly figyelmet, méltánylást és támogatást igényelnek, mint a földművelőkéi. A Menenius Agrippa meséje még az egyenlő gazdasági értékek harmonizálására is áll, nemcsak a gyomorra és a végtagokra. A nemes szerek viszonyában sem lehet büntetlenül az egyiket favorizálni a másikkal szemben. Az adóitól és adósságaitól elmerülő kereskedő- és iparososztály bukása menthetetlenül magával ragadja a már részpart felé segített gazdásztalet, sőt magát az államot is.

Máris látszik, hogy a beteg helyzet, — az iparosok és kereskedők végletes leromlása, — minő nyomorék és nyomorult megoldásokat teremti: a szorultság és kilátástalanság a viszályok egész sorát idézi fel, amelyek megint a mocsártól súlyosabb mélyebbre. Divatos lett, hogy a kereskedők adóiban elárvereztetik üzleteiket és visszavásároltatják a rokonsággal vagy ismerőssel.

A hitelélet megállt, s csak a mértéktelen adómozgók étvágya végzi pusztító körforgását. De meddig végezheti? Már a morális katasztrófa sötét árnyai is elővetődtek s ez még borzalmasabb az anyagi pusztulásnál. Ha ezt a végzetet el nem tudja hátrítani a kormány, akkor legalább ne vegye el a napot azoktól, akik még tudnának valami jobbat csinálni.

Megint vizsga!

Ballatlan! Megint vizsgára kényszerítik a kisebbségi tisztviselőket. Újra rostálják őket, a tisztá, konkolytalan buzát, hogy minél több kerüljön át a terszerűen, mesterségesen csatált lyukakon, s minél kevesebb maradjon vissza a hibatali státuszban.

Mióta folytatják ezt a kegyetlen, embertelen eljárást, a lelki inkvizíciónak ezt a legcsúfabb fajtáját, s csak nem akar vége lenni? Persze, mert még mindig vannak kisebbségi tisztviselők állami hivatalokban, s mert a saját embereiket, — ha nincs is megfelelő tudás, képzettség, araválóság, — álláshoz kell juttatni. Ott minél kevesebb vizsga, — ha lehet, semmi, — emitt minden egyéb nyomorgatás mellett a nyelvizsga is, ahol bő és könnyű alkalom van a buklatásra. Mintha egy tisztviselői állás ellátása, pótlás, vasuton, adminisztrációban, a grammatikán és a történelmi ismereteken fordulna meg, s nem szorgalmat, tudáson, megbízhatóságon.

Úgy tesz a kormány, — ez is, mint a többi, de ez a múlt próbái után még cinikusabb kiemelenséggel és könyörtelenséggel, — mint Omár Kalifa a híres alexandriai könyvtárral, melyet négyszázezer könyvével, ama megokolással hamvasztott el, hogy ha a könyvek koránellenesek, akkor megérdemlik a tüzhalt, ha meg az van bennük, ami a korában, akkor fölöslegesek. Aki a kisebbségi, főképp magyar tisztviselők közül államellenes, — így okoskodik a román Omár, — az pusztulhat, aki meg nem az, fölösleges, hiszen hazafiságra különbet a saját embereinél nem kaphat.

Ez azonban már nemcsak szarvasokoskodás, hanem palamivel nehezebb és korlátotabb. Amellett beletűközik a nemzetközi szerződésbe is, mely az egyenlő elbánást, a kisebbségi jog és nyelv méltánylását követeli meg. A meg-megujuló románnyelvi bizsga kényszere nem állampolitikai cselekedet, hanem egy elvakult, rosszindulatú rendszernek a megalomániája, mely üldözési mániával párosodva, az emberiséget és igazságot sebtü halálra és lehetetlenné teszi az erők és a lelkek konszolidációját.

Jorga újabb nyilatkozata Bethlen István temesvári audienciájáról

— Ha Bethlen velem is találkozni akart volna, szívesen vettem volna ezt a találkozást

— Romániának Magyarországgal semmi peres ügye sincs

Bukarest, december 10.

Bethlen volt magyar miniszterelnök temesvári látogatásával kapcsolatban Jorga miniszterelnök igen érdekes és jellemző nyilatkozatot adott az L'Intransigeant című nagy párisi lap bukaresti tudósítójának.

— Teljességgel tisztában vagyok azzal, — mondotta a miniszterelnök, — hogy mi történt Bethlen gróf temesvári audienciáján. Mondhatom, hogy nem volt benne semmi politikum.

Ha a volt magyar miniszterelnök látogatásának politikai céljai lettek volna, úgy előre értesítenek engem a dologról s előre tudom, hogy mi fog történni Temesváron. Nem értesítettek Bethlen gróf jöveteléről, tehát nem is volt politikum a dologban. Erről különben is csak abban az esetben lehetett volna szó, ha Bethlen aktív miniszterelnök lenne, de nem az s így ő sem járhatott el hivatalosan országába nevében.

— Egyébként — folytatta Jorga — ha Bethlen gróf velem is találkozni akart volna, nagyon szívesen vettem volna ezt a találkozást.

Ez azonban természetesen nem jelentette volna azt, hogy két körülből egyforma horizonton mozgó politikus személyes

eszmecseréje mindjárt olyan külpolitikai kérdéseket old meg, amelyek az ország határait érintik. Mi jól bánunk a kisebbségekkel s már ez a tény is bizonyítja azt a barátságos érzést, amivel a magyar nemzettel szemben viseltetünk.

Magyarország és Románia közötti sorszerűen voltak ellentétek, de csak a múltban, amikor a régi Magyarország nemzeti állam volt. Mostani viszonyunk a nemzeti Magyarországra vonatkozik. Romániának Magyarországgal szemben semmi peres ügye, vagy revindicálás szoruló viszonya nincsen.

A L'Intransigeant munkatársa kérdést intézett a miniszterelnökhöz Miklós herceg házasságára vonatkozólag is.

— A kormány nem illetékes arra, hogy ebben a kérdésben nyilatkozatot adjon, — mondotta Jorga — annyit azonban ki lehet mondani, hogy a herceg nem mondott le rangjáról és méltóságairól.

A Neue Freie Presse értesülése szerint a jugoszláv és cseh meghatalmazott miniszterek december 7-én felkeresték Ghica külügyminisztert, akitől a két ország nevében felvilágosítást kértek Bethlen volt magyar miniszterelnök temesvári útjáról, illetve a Károly királytól nyert audiencia anyagáról.

A két kisanant követ fellépése politikai körökben nagy érdeklődést keltett. Bukarestben nagy várakozással tekintenek a fejlemények elé.

A kamara csüörtöki ülése

A magyar párt nem fogadta el az iskolajavaslatot

Laár Ferenc felszólalása

Bukarest, december 10.

A kamara ma délelőtti ülésén napirend előtt Argetoianu Cuza tegnapi beszédével szembe megvédte Luboin szemlést, akinek Cuza tudvalevőleg azt hánysa szemére, hogy a zsló bankárokat nédi, Argetoianu hangsúlyozta, hogy Luboin nagy barátja Romániának és teljesen méltatlanul érte a támadás.

Lupu Romeo Popescu, a tegnap szűnythalt román pilóta emlékének áldoz, egyben pedig felhívja az illetékes miniszter figyelmét, hogy a repülő-parkot vizsgálják felül.

Argetoianu válaszol és megnyugtatta a parlamentet, hogy a román repülőgépek semmivel sem rosszabbak, mint azok a melyeket a többi államok használnak.

Dr. Fischer József az állampolgársági törvény kiegészítése érdekében interpellál.

Ezután áttértek a napirendre és az elemi iskolai törvény módosítását tárgyalták.

LAÁR FERENC FELSZÓLALÁSA

Ezután a Magyarpart nevében Laár Ferenc képviselő szólt hozzá a javaslatához.

A tárgyalás alatt álló törvényjavaslat, — ugymond, — súlyosan érinti, sőt végzetesen sújtja az erdélyi népkisebbségeket, mert az önjelűkből

azokat a kisebbségi adófizetőket, akik saját felekezeti iskolákat tartanak fenn, mentesíték az állami iskola költségvetéséhez való hozzájárulás kötelezettségétől.

másrészt pedig szüntessék meg a kulturzónát, ahol a tanítóknak másfélszeres fizetés jár, sőt egyáltalában szüntessék be az állami iskolákat mindenütt, ahol a lakosság zöme kisebbségi és jó felekezeti iskolát tart fenn, ezt részeltve a megállapított állami támogatásban.

Végül kifejtette Laár képviselő, hogy ez a módosító javaslat ellentétben áll a párisi kisebbségi szerződés 10. pontjával, amely szerint a kisebbségek kulturális autonómiával rendelkeznek s következésképpen nem kötelezhetők más, mint saját iskoláik fenntartására. A törvényjavaslat illuzórisá teszi a kisebbségi szerződés biztosította jogot, mert hiszen a kisebbségi lakosság nem képes kétféle iskolát fenntartani s ráadásul még felerészben a tanítóknak azt a rendkívüli díjazását is viselni, amelyet a kulturzónában a románosításért élveznek.

Amennyiben a kormány nem veszi tekintetbe a kisebbségi magyarságnak e jogos kifogásait és ellenérveit, a Magyarpart nem szavazza meg a javaslatot.

Rasnoeanu és Petrovici, volt kultuszminiszter támadják a javaslatot és lehetetlennek tartják, hogy a tanítók fizetésének és ellátásának kérdésén ilyen könnyelműen fogja fel a kormány.

Argetoianu azt feleli, hogy minden vita felesleges, mert a költségvetésben nem tud változtatni és tárciját köti annak megszavazásához.

Hosszas vita után végül is abban állapodnak meg, hogy a rendkívüli hitelek ből 300 millió lejt átvisszák a rendes költségvetésbe, a tanítói fizetések céljaira.

Károly király nyilatkozata

a konverziós javaslatról

Bukarest, december 10.

A trónbeszéd választát átadó parlament bizottságnak Károly király kijelentette, hogy a konverziós törvényjavaslatot az ország összes mezőgazdasági adósaíra ki kell terjesztenie, így azokra is, akik gépeket vásároltak s a valutadifferencia folytán jelentős kárt szenvedtek.

A cukorrépa-termelők séreimeit

Marosvásárhely, december 10.

Csüörtökön délelőtti tartották meg Marosvásárhelyen monarc-kögyűlést, amely négy vármegye cukorrépa termelői, amelyen mintegy négyezszen jelentek meg. Muth Auréli csapói bírókos elnökelt. A kögyűlésen a répa-termelő-szövetség régi vezetője és Lázár Simon elnök is lemondott és helyette egy 25 tagu bizottságot választott a kögyűlés, amelynek közlében egy szűkebb hat tagu bizottság alakult. Csontos Miklós korelnök után egy magyar és egy román cukorrépa termelő beszélt és mind serelemmel azt az eljárást, amelyet a cukorgyárak részéről szenvedtek.

A cukorrépa-termelők elhatározták, hogy bírósághoz fordulnak sérelmeik orvoslása végett.

Pörzsde

1931 december 10.

Zürich (nyitás): Berlin 121 és egyenget, Amsterdam 207 40, Newyork 314 és fél, London 16.90, Páris 20.14 és fél, Milánó 26.35, Prága 15.23, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 906, Bukarest 305, Varsó 57.60 Bécs 44, Napoca.

BUKARESTI SZIMFÓNIA

Bukarest, december 10.

A KISIRT SZEMÜ LÁNY

Mindig megfellebbeztem arról, hogy ilyenkor a kávéházban ne üljen bizonyos asztalhoz. Tul közel van a ruhatárhoz és ötpercenként behallatszik a ruhatáros lányok üvöltése.

Egy perccel később felnyitott a ruhatár felé vezető ajtó és egy vékonytestű fiatal lány ment el előttünk. Fekete köpeny volt rajta. A zsebkezdőjével még most is törölgette a szemét.

— Hát miért üvöltöttek a ruhatáros lányok? — kérdeztem ismerősimet, aki, mint régi törzsvendég, otthonos volt az előkelő kávéház kulisszái mögött is.

— Ilyenkor van a váltás. A ruhatáros lányokat csak egy hónapra angasztják és most érkeztek meg az új lányok.

— És a kisirt szemű, aki most ment el előttünk...?

— Igen, ez most utóljára sétál végig az asztalok között.

Most jött vissza a kisirt szemű lány. A kávéház tulsó sarkán az igazgató már mérges pillantásokat vetett rá. Micsoda dicsőség, kisirt szemmel sétálni a vendégek között?...

— Én már nem félek az igazgatótól... — mondta pár perccel később a lány, — nekem már úgyis mennem kell. Már új lányt vettem fel helyettem és holnap reggeltől megint kenyér nélkül leszek. De most legalább mindent elmondok... Sirtam, könnyö-
rögtem, letérdeltem, hogy ne küldjenek el.

Elmondtam, hogy az apám, meg a bátyám munkanélküliek és az egész családnak abból az ezerötszáz lejéből él, amit itt keresek. Nem használt semmit. A főnök ezt mondta: A köz-
önség friss árut óhajt. És én nem vagyok friss áru, mert már egy hónapja vagyok itt...

—...?

— Látom, hogy nem érti, — mondja. Hát majd mindjárt jobban elmagyarázom. Nézze ezt a fekete köpenyt. Láthatja: nincs rajta zseb. Tudja miért? Hogy azt az öt lejt, amit a vendégektől kapunk, ne vágthassuk zsebre, hanem azonnal adjuk le a kasszába. Gyak-
ran előfordul, hogy nem öt, hanem tíz és husz lejt ad a vendég. De ez is a főnöké. A főnök ide áll az ajtóba és innen vigyáz, hogy akár-
mennyi pénzt is kapunk a vendégektől, azon-
mód adjuk le a kasszába. Hát ezért kell a friss áru.

—...?

— Hát még most sem érti, hogy miért kell bennünket egy hónap után elküldeni és miért kell bennünket új, friss lányokkal pótolni? Nézze, a közönség olyan, hogyha friss, fiatal lányok érkeznek a ruhatárba, akkor kezdetben az öt lejt ruhatári díj helyett tíz és husz lejtet adnak. Előfordul, hogy a csinosabb lányok az első napokban negyven lejt is kapnak... A naiv emberek ott, az asztalok mellett azt hiszik, hogy ez a pénz a ruhatáros lányoké. Nem tudják a naiv vendégek, hogy ezt a pénzt, úgy, ahogy kapjuk, le kell adnunk a főnöknek. És a főnök, ha tehetné, hetenként váltana fel bennünket, csak hogy, jobban menjen a ruhatár. Hát, most már érti, hogy miért gondoskodik a főnök állandóan friss áru-
ról? Hogy jobban menjen a ruhatár és ezért kell nekem most elmenni, mert én már egy hónap óta vagyok itt és már nem vagyok friss áru.

★

A kisirt szemű lány zemei újra friss, kövér könnyecsekkel telnek meg. Piros arccal közeledik felénk a kávéház igazgatója. És az ismerősim, a régi törzsvendég, megint unot-
tan legyintett a kezével...

FATOLVAJOK...

A Dimineata legutóbbi számában olvassuk az alábbiakat:

— Felhívjuk a bukaresti rendőrprefektus figyelmét arra a felháborító módra, ahogyan az utóbbi időben a Plevnei-utca környéki polgárokat fosztogatják. Arról van szó, hogy ha ezen a környéken feltűnik egy fás kocsi, ismeretlen egének valóságos rohamot intéznek a kocsi ellen és ilyen körülmények között a Plevnei-utcai polgárok már kénytelenek lemondani arról, hogy nagyobb mennyiségben fával lássák el magukat.

Aztán így folytatja a Dimineata:

— A fatolvajok teljesen felkészülten várják a fát szállító kocsikat.

Az egyik menet közben felugrik a kocsira és gyors tempóban dobálja le a fadarabokat, míg a többiek a ledobált fát összegyűjtik.

És a befejezés:

— Gyakran az is megtörténik, hogy a kocsi, vagy a kocsi kísérlője tiltakoznak a brutális fatolvajlás ellen, ilyenkor valóságos harc folyik a kocsi körül. A Plevnei-utcai lakók kéri a rendőrprefektus urat, hogy sürgősen intézkedjen.

ENGEDJENEK MEGFAGYNI

A tragédia a Olimpului-utca 72. szám alatt játszódott le...

Tavaly még saját kis háza volt a Radulescu házaspárnak. De a primária kiszélesítette a Biserica-Alexe utcát és a Radulescuék háza így egyik napról a másikra az utca közepére került. Megérkeztek a primária emberei és másnapra már az utcagyerekek játszó-
doztak a telken, amelyen huszonnégy órával előbb még az öreg házaspár viyillója állott.

Majdnem baj keletkezett Bajkó Ignác tehene körül

Adóárverés a hetivásáron csendőri közbelépéssel

Csikszereda, december 10.

A figyelmeztető jelek egyre szaporodnak. A csendőrség már látja is ezt s igyekszik leg-
alább tapintatos viselkedéssel megelőzni a nagyobb bajokat. Az adóhivatalok azonban nem látnak semmit. Beköti a szemüket a felsőbb helyről parancsolt erőszakosság.

Kedden hetivásár volt Gyergyóditróban. Az adóhivatal ezt arra használta fel, hogy Bajkó Ignác adóba lefoglalt tehénét árverésre tűzze ki. A községi rendőr kihajtotta a lefoglalt tehénét. Megszólalt a dob. De megszólalt az elkeseredett Bajkó Ignác is:

— Emberek, adóba árverezik a tehenemet. Ne igérjen senki!

Nem ígért senki. A dobzó ellenben minden embernek az idegére vágott. A vásár meg-
bojldult az emberek egyre sűrűbb tömörül-
tek s a hangulat olyan izzóvá vált, hogy a csendőrök telefonáltak Csikszeredába, Anghelescu csendőrszárnyparancsnok után.

Félfizetést is csak ott kapnak a köztisztviselők, ahol van rá pénz

Kolozsmegyében a kivetett adóknak mindössze 47 százalékát tudták behajtani az adóinkvizíció ellenére

Kolozsvár, december hó 10.

Napok óta riasztó hírek tartják izga-
lomban a kolozsvári köztisztviselőket. Arról szólnak ezek a hírek, hogy azok a tisztviselők, akiknek több havi fizetésük van még benn, járandóságuknak csak a felét fogják megkapni. Más verzió sze-
rin decemberben és januárban a köztiszt-
viselők egyáltalán nem fognak fizetést kapni.

Természetes, hogy ezek a hírek leirha-
talan nyugtalanságot keltettek, tekintet-
tel arra, hogy a legtöbb tisztviselői kate-
gória már hónapok óta nem kapta meg a fizetését, de kölcsönből a fizetésüknek megfelelő összegét elköltötték és így a legulsóabb helyzetbe kerültek, ha most csak félfizetést kapnának, vagy két hónapi fizetésüket egyáltalán nem folyó-
sítanák. Így például a rendőrség a szeptemberi fizetését sem kapta meg, hanem a kvesztura kezessége mellett bankból vették fel a szeptemberi járandóságukat és még ezt sem tudták visszafizetni.

Kérdést intéztünk a riasztó hírek va-
lóságára iránt dr. Tosa Gyula pénzügyi vezérinspektorhoz, aki a következő fel-
világosítást adta:

— Annyi igaz ezekből a hírekből, hogy van egy új pénzügyminiszterumi rende-
let, amely szerint azoknál a közhivata-
loknál, ahol az esedékes fizetések össze-
ge meghaladja a 100 ezer lejt,

A tisztviselők részére csak a járandósá-
gok 50 százalékát lehet kiutalni. Ez természetesen arra az esetre szól, ha a pénzügyigazgatóságoknak egyáltalán van akreditívjuk és pénzüg arra, hogy fizessenek.

A fenti nyilatkozat szerint tehát a tisztviselőknek arra is van kilátásuk, hogy a járandóságaiknak még a felét sem fogják megkapni, mert például a kolozsvári pénzügyigazgatóságnak sem

Az öreg Radulescu, — tavaly töltötte be a hetvenedik évét, — felvette a primáriától a lebontott háza értékét, kifizette a hátrálékos adóját, a vízdíjat, a házbonrtási költségeket és az Olimpului-utca 72. szám alatt egy szo-
bácskát bérelt. Azóta egy év telt el. November elsején már nem tudott lakbért fizetni. Ki kellett költözködni a lakásból.

De hová?

Az udvaron állott egy deszkából összeru-
gezett bódé. A házigazda könyörületességéből a téli hónapra átadta a bódét az öregnek.

Szombat éjszaka a 70 éves öregember meg-
halt. Lehet, hogy éhen halt, de az is lehet, hogy megfagyott. Az asszony, aki alig pár évvel volt fiatalabb elkötözött férjénél, le-
kuporodott a halott mellé és ott ült mozdul-
atlanul, vigyázva férje örök álmára.

A házbelieknek ma reggelre feltűnt, hogy a deszkabódé környékén érintetlen a hó. Fel-
nyitották a bódé ajtaját.

Az asszony még élt. Sőt, amikor el akarták szállítani, még volt annyi ereje, hogy erőlye-
sen tiltakozzon:

— Itt akarok maradni... ne vigyenek el... holnap reggelig megfagytam volna... Enged-
jenek megfagyni.

★

Ez az egyszerű történet, — amelyet kevés változtatással „Példázat a hitvesi hűségről” címmel akár helyet kaphatna egy elavult is-
kolakönyvben, — élénk feltűnést keltett a pe-
rifériákon. És ne tessék meglepődni, ha a be-
csületes Radulescu asszony példáját pár

nap múlva többen fogják követni. Hogy job-
ban megértsük a dolgot: Másfél évvel ezelőtt a Colentina negyedben — egy leépített tiszt-
viselő denaturált spiritusszal megmérgezte magát. A lapok megírták az esetet és rámu-
tattak, hogy a város külső negyedeiben már olyan nagy a nyomor, hogy az öngyilkosok lemondtak arról, hogy revolverrel vagy mé-
reggel végezzenek magukkal, még kötélre sincs pénzük. Egy liter denaturált spiritusz busz lej. És igen jó hatása van. Az öngyl-
kos-jelöltet elszállítják a mentők. Kórházba kerül és legalább egy hétre meleg szobában alszik. Enni kap... De a Radulescu által feltalált módszer még olcsóbb, még busz lej ára denaturált spirituszra sincs szükség... Csak ülni kell és várni, hogy megfagyjon az ember.

KÉT RÖVID HIR

Az egyik: A bukaresti forgalmi rendőrség a napokban adta ki az új forgalmi rendeleteit, amely szerint teljesen kitiltja a birzsárokat a bukaresti utcákról. Az utóbbi idők tapasztalatai szerint, a birzsárok akadályozzák az amugy is szűk bukaresti utcák forgalmát és különben is, a bukaresti utcákon közlekedő, közel tizenöt ezer autó, bőségesen elegendő a forgalom lebonyolítására.

A másik: A bukaresti primária közhirre teszi, hogy a mai naptól kezdve megnyitja a városi lóhúsmészárszék. Egy kiló lóhús ára 6 lej. Az előrelátható nagy keresletre való tekintettel, a tíz kilónál nagyobb szükséglete legalább huszonnégy órával előbb be kell je-
lenten.

Farkas Aladár

A nap

A TITKOS DIPLOMÁCIA

Gróf Bethlen István temesvári audien-
ciájával kapcsolatban eddig három nyi-
latkozat hangzott el a nyilvánosság előtt.

Az első maga Bethlen bocsátotta köz-
zé, kijelentvén azt, hogy ő egyáltalán meg sem jelent a román uralkodónál ki-
hallgatáson.

A második Bethlen kísérlője, gróf Kendeffy fogalmazta meg, mondván, hogy az Uralkodónál ő „tisztelgett szigo-
ruan magánügyben.

A harmadik Jorgát vallja atyjának. A román miniszterelnök szerint Bethlen volt ugyan a királynak, de látogatásának politikai jellegét tulajdonítani nem lehet.

Három egymással szögesen szemben-
álló deklaráció.

Ezt nevezik titkos diplomáciának.

KOLDUSTÁRSADALOM

A román közéletben mélyreható és szenvedelmes viták zajlanak le arról, hogy forradalom előtti, vagy pedig forradalmi korszakot élünk-e? A liberális Tatarescu és az averescianus Goga sze-
rint az évek, melyeken keresztül küzdünk magunkat, forradalom előttiek. Ezzel szemben Lupu ur azt hangoztatta tegnapelőtt, hogy a korszak nem forradalom előtti, hanem maga a teljes forradalom, sporadikus, de jelentős forradalmi tüne-
tekkel.

A vita tehát arról zajlik, hogy forra-
dalom előtti-e, vagy pedig benne már a forradalomban?

Bármelyik álláspont helyes, minden-
képpen grandiózusan drámai a helyzet. A politika ennek ellenére éppen olyan frivol lelkiismeretlenséggel üzi tovább apró játékeit, mintha normális időket élénk.

A korszak tragikussága a humorra is rányomta bélyegét. Az emberek valami rettenetesen várnak és a titokzatos elő-
vendőtől való félelmükben egyre becsü-
lik a mai nyomorúságot, mint a holnapi reményt. Ha például Bukarestben meg-
kérdézzük valakitől, hogy van, a felelet feltétlenül a következő:

— Ma jobban, mint holnap.

Az igények és bizakodások olyan vég-
telenül lecsökkentek, hogy ma már op-
timista az is, aki nem hol még holnap-
után feltétlenül éhen. A mai optimista például azt mondja:

— Na, loten segítségével a jövő évben mindnyájan koldulni mehetünk...

Igy az optimista. A pesszimista viszont erre ezt feleli:

— Jó, jó, mindnyájan koldulni me-
gyünk... de kitől fogunk kéregetni?

Az optimistát és pesszimistát hajszál különbség választja el egymástól. Az a hajszál különbség, hogy a pesszimista valamivel logikusabb.

De azért éppen ugy fordul az éh-
ségtől, mint az optimista.

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

igazolja kiváló hatását az Oláh Károly plebá-
nos által feltalált Antiphthisin államilag ened-
vezeti tüdőbeteg elleni gyógyszernek — ismeretlő tüzetet dítatlanul küd a gyógyszer készítője OSVÁTH gyógyszerész Targu-Mures

SZENZÁCIÓ!

Erdély Utja

MIKES IMRE

2 Kötet
fűtve 160.
egész vászonban
200—
Kapható minden
könyvkereskedésben.
Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvosztályában

Titulescu Bukarestbe készül

Bukarest, december 10.
A Carentul értesülése szerint Titulescu londoni követ nyolc nap múlva Bukarestbe érkezik. A hír politikai körökben sokatlan érdeklődést keltett.

Kínai diákok felgyújtották a „Kuomintang” épületét

Sanghai, december 10.
Az itteni egyetemen tegnap általános sztrájk tört ki. A diákok a kommunista „Kuomintang” épületéhez vonultak, amelyet felgyújtottak. A nankingi katonai kormány most azon tanácskozik, hogy a diákokat hogyan fékezze meg.

Románia vezérkari főnöke Prágában

Prága, december 10.
Viskovski csehszlovák külügyminiszter tegnap fogadta az itt tartózkodó román és jugoszláv katonai küldöttségeket. A románokat Samsonovici tábornok-vezérkari főnök vezette. Viskovski üdvözlőbeszédében hangsúlyozta, hogy Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia hadseregének egyetérése nagymértékben hozzájárul a kisantant katonai erejének növeléséhez.

Kettő kivételével szabadlábba helyezték a budapesti puccsistákat

Budapest, december 10.
A múlt héten felfedezett szélsőjobboldali puccs letartóztatottjait, kettő kivételével, az ügyesség ma délelőtt szabadlábba helyezte. Ezzel szemben egy újabb őrizetbevettelt fogatosítottak, nevezetesen letartóztatták Schill nyugalmazott esendő tábornokot, aki állítólag résztvevett az összeesküvésben.

A pályaoőr gonatlansága miatt 12 ember halt meg

Belgrád, december 10.
Cilli közszeg vasútállomása között borzalmas szerencsétlenség történt: a teljes menetsebességgel robogó szennélyvonat a sínpar és az országút kereszteződésénél elgázolt egy autóbust. A zsúfolt jármű utasai közül tizenketten meghaltak, heten súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenséget a pályaoőr okozta, aki elfelejtette a sorompót a vonat áthaladása előtt leengedni.

„Közgazdasági cenzorok” — Csehszlovákiában

Prága, december 10.
A kormány fantasztikus intézkedést fogatosított, amely túlhaladja a cenzuráról alkotott legsötétebb fogalmakat is. Úgyanis az összes ügyészségek mellé úgynevezett „közgazdasági szakértőket” delegált, akiknek az a feladatuk, hogy megakadályozzák minden olyan cikket, amely a lapokban való megjelenését, amely gazdasági téren a cenzorok megítélése szerint ártalmas. A „közgazdasági cenzorok” nemcsak a kisebbségi és ellenzéki, hanem a kormánylapok közleményeit is cenzurálni fogják.
A drákói rendszabállyal a kormány azt akarja megakadályozni, hogy Csehszlovákia napról-napra súlyosodó viszonyairól a külföld tudomást szerezzen.

Csörepedés miatt tegnap nem volt víz egész Budanesen

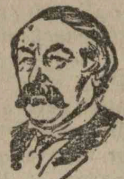
Budapest, december 10.
A káposztásmegyeri vízműveknél, a honnan Budapestet vízzel látják el, tegnap zavarok állottak elő, amelyek okát a vizsgálat még nem tisztázta. A vízművek gépházát víz árasztotta el, úgy, hogy a gépek működése lehetetlenné vált. Mielőtt a beállott zavart észrevették, megindult a víz kiszivattyúzása a gépházából, ami az éjszakai órákra sikerült is. Este azonban még sok helyen nem volt víz a fővárosban, sőt a tűzoltóság az összes színházak és kabarék előadásait behaltotta, kivéve a Nemzeti Színházat, amelynek saját víztornya van. A helyszínen végzett szakértői szemlének az a véleménye, hogy a beállott zavart csörepedés okozta.

Már kezdődik

A francia lapok a Ruhr-vidék megszállását követelik

Briand rövidesen visszavonul a politikától

Páris, december 10.
Briand külügyminiszter az utóbbi napokban szinte állandóan gyengélkedik. Beavatott körök szerint csak azt várja, hogy úgy-ahogy rendezzék a mandzsurai ügyet és akkor rögtön lemond tárcájáról és visszavonul.

A jobboldali lapok egyébként ettől függetlenül tovább támadják Briandot, akit mos' a hitlerista mozgalomért is felelőssé tesznek és azt írják, hogy ha Briand nem lett volna engedékeny és nem vona vissza a francia csapatokat a Rajna és a Ruhr-vidékről, úgy Hitler nem merné megtenni azt, amit így meg mer tenni.

A lapok követelik, hogy Franciaország szállja meg újra a Rajna és a Ruhr kiürített területeit.

Gróf Károlyi Gyula nagy beszéde Magyarországon gazdasági helyzetéről

Az ország nem számíthat kölcsönre, csak belső jövedelmeivel veheti számot

Budapest, december 10.
A magyar képviselőház szerdai ülésén befejezték a kormányjelentés vitáját és Károlyi Gyula gróf miniszterelnök még egyszer szólásra emelkedett, hogy az elhangzott felszólalásokra válaszoljon. Beszédében rámutatott arra, hogy a vita során többen kifogásolták a Budapestre küldött népszövetségi bizottság működését. A bizottság jelentése szerint ugyanis Magyarországnak saját erejéből kell rendbehozni az államháztartás egyensúlyát és meg kell akadályoznia a deflációt.

Az ország nem számíthat kölcsönre, csak belső jövedelmeivel veheti számot.

A kormány kénytelen volt súlyos és keserves áldozatokat róni a lakosokra, de nincsen olyan nagy áldozat, amelyet nem érne meg az infláció elkerülése.

Többen kifogásolták, hogy a bizottság nem mutatott rá a bajok legfőbb okára a trianoni békeszerződésre. Hogy ez így van, mindenki tudja s most már kiülődön is állandóan nő azoknak a száma, akik bolátják a helyzet tarthatatlanságát. A kereskedelmi szerződésekről megállapította, hogy régebben az ilyen megállapodások mindkét félnek gazdasági előnyöket jelentettek, ma azonban a helyzet megváltozott s azt lehet mondani, hogy az egész világ gazdasági lövészárkokkal és drótkadályokkal van körülvéve. Ezek napról-napra szaporodnak.

A miniszterelnök beszéde alatt a szociáldemokraták állandóan zajonganak. Bethlen István gróf pedig mosolyogva ül a helyén, mire Peyer Károly feléje kiáltja: — Könnyű neki! Ő már megmentette a birtokait!

Amikor Károlyi miniszterelnök a harminchármas bizottság működéséről kezdett beszélni, Peyer ismét közbekiáltotta: — Gazdasági rablók!

Peyert különben megismétlődő közbeszólásai miatt a mentelmi bizottság elé utasították.

A miniszterelnök beszéde végén hangsúlyozta, hogy Magyarország már többször volt hasonló helyzetben, de mindig kilábalta a bajokból. Annak a reményének adott kifejezést, hogy önuralommal és kitartással Magyarország most is megállja a helyét és megéri a jobb jövőt.

HITELSÉRTESI TÖRVÉNY

A magyar képviselőház tegnapi ülésén Zsitvay Tibor igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be a hitelsértésről.

A javaslat szerint 5 évi börtönbüntetéssel sújtható minden olyan, ha a kifizetési alapul szolgáló vagyonlábolságban, vagy szigorúan csökkent, míg 10 évi fegyházzal sújthatók azok az adósok, akik a vagyoncsökkentéssel egyéneknek, vagy közösségeknek kárt okoznak és a vagyoncsökkentés következményeit előre láthatják.

Végül Walkó Lajos külügyminiszter válaszolt Propper Sándor szociáldemokrata képviselőnek a szovjettel való kereskedelmi összeköttetés ügyében beérkezett interpellációjára. Írásbeli válaszában kijelentette, hogy Magyarország nem emel gátat magánforgalom felvétele elé, de diplomáciai kapcsolatot a szovjettel egyelőre nem tervez.

EMÉSZTÉSI ZAVAROK

kezdete gyakran visszavezethető a gyomorsavak hatására. Amint kivételes esetek több havi szigorú kezelést és diétát követelnek, úgy tanácsos ha az ember már kezdettől elejét veszi a gyomorbetegségeknél, mint gyomorfégés, gyomorgörccsök és hányások. Ezek olyan jelenségek, melyek könnyen megszüntethetők. Egy fél kanálka Magnesia Bisurata kevés vízben véve étkezés után, akkor, amikor a fájdalom kezd érezhető lenni. Ezen antacid, mint ismeretes, neutralizálja a savakat, és másként is eltávolít minden emésztési zavaró folyamatot. Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

gős csökkentésre van szükség, amiért is csökkenteni fogják a nyugdíjasok lakbérpótlékán kívül a tényleges szolgáltatásban álló tisztviselők fizetését progresszív alapon.

Több hozzászólás után Károlyi miniszterelnök közölte, hogy a súlyos gazdasági helyzet miatt a kormány nem tekinthet el a fizetésleszállítástól és a 500 milliós költségvetési tervezet kereteit mindenképpen be akarja tartani. A csökkentéseket egyelőre rendeleti úton hajtják végre, de ha a leszállítás szükségessége még továbbra megmarad, a nyugdíjtörvény megváltoztatására is sort kerítenek. Az egységes pártban különbözőképpen fogják fel a kérdést és bizonyos véleményeltolódások észlelhetők.

A nyugdíjjavaslatot a kereszténypárt is letárgyalta s arra az álláspontra helyezkedett, hogy a javaslatot nem fogadják el és hogy a kormánynak más utakon kell a költségvetés egyensúlyát biztosítani.

A NYUGDIJKERDES

Az interpellációk végzetével az egységespárti értekezletet tartott a nyugdíjkerésről. Vargha pénzügyi államtitkár bejelentette, hogy további 6 millió pen-

Az anyagi gondok és az adó...

Halál a sötétkamerában

Lang Henrik brassói udvari fényképész agyonlőtte magát

Brassó, december 10.

A válság áldozatainak boláthatatlan hosszúsága névsora ma reggel ismét egygyel gyarapodott. Lang Henrik brassói udvari fényképész Kolostor utcai műtermében egy hatlövétű Steyr revolverrel halántékán lőtte magát s nyomban kiszenvedett.

A tragikus véget ért fényképész öngyilkosságáról, akit állítólag elhatalmasodó anyagi gondjai ösztönöztek a végzetes tett elkövetésére, az alábbi tudósításban számolunk be.

A SÖTÉTKAMARA TITKA

Reggel nyolc órakor a műterem hátsó bejáratánál megjelent Márton Irma segédleány és be akart menni a helyiségbe. Azonnal feltűnt neki, hogy noha a műteremben villanyfény ég, az erőyes dörgetésre sem nyit ajtót senki. Kisvártatva a két tanuló leány s a fényképész szolgálója is az ajtóhoz érkezett, aki a reggelit hozta szájájának. A segédleány ezert Lang még negyednyolckor távozott el otthonáról s azt mondta, hogy borotválkozni megy a műterembe.

Amikor a segédleány rájött, hogy minden zörgetés hiábavaló, az egyik tanulóleányt Lang, Szent János utcai lakására küldte, hogy főnöke hollétééről érdeklődjön. Lang felesége közölte, hogy férje valószínűleg a Schiel-garázsba ment, ahol autójával akadtattott dolga. A tanulóleány azonnal a garázsba szaladt, ahol azonban nem bukkanott főnök nyomára.

Időközben a műterem bejárata elé egy hölgy is érkezett, aki fényképeit szeretne volna átvenni. A segédleány a sürgető kényeztetés engedve lakatossal nyitatta ki az ajtót. A műterem s a laboratórium teljesen üres volt.

Gulyás Lujza, 16 éves tanulóleány a szokásos reggeli takarításoz látott. Közben, a sötétkamerába ajtaját is kinyitotta, ahol megdöbbenve fedezte fel főnöke élettelen testét.

A személyzet kiáltozásaira az épület udvarán lakó dr. Stinghe Aurél is a műterembe sietett, ahol már csak a régebben beállott halált konstatálhatta.

A DRÁMA SZINHELYÉN

A műteremben néhány házbeli kíváncsi, a rendőrkommiszar s a személyzet forgolódik. A holttestet még mindig ott hever a szűk fülké padozatán.

— Balkézelt süttötte el a revolvért! — mondja a komiszár — s a golyó az egész koponyát átütötte. 3327 lejt találtunk nála, bucsusorokat azonban nem hagyott hátra.

Az áldozat egyik nőrokona állít be a műterembe, aki egyébként a Helios fény-

képészeti műterem tulajdonosa s Langgal huzamosabb ideig állott üzleti összeköttetésben.

— Az anyagi gondok és az adó — feleli kérdésünkre, amikor az öngyilkosság oka iránt érdeklődünk — az utóbbi időben gyakran panaszkodott nekem a forgalom csökkenéséről. A mai adóz viszonyok mellett családapának lenni, ropant nagy feladat. Rámehet az ember...

— Értesült-e már felesége a tragédiáról?

— Hogynel — válaszolja az egyik tanulóleány — dr. Teutsch mondta meg neki, aki a gyermeket kezeli...

Hát beteg a gyermek?

— Igen. Súlyos skarlátban fekszik. A nagyságos asszony emiatt távol a temetésre sem mehet...

— Fel lehet menni hozzá?

— Tessék megpróbálni!...

Langné kisirt szemekkel jön elénk a hideg konyhában. A szomszédos szobából, amelyből átható orvosságzag áramlik ki, a beteg gyermek mozgólódása hallatszik.

— Rémes ez a csapás! — mondja az áldozat özvegye —. Az uram nagyon érzékenyséjű ember volt. Gyermekünk betegsége keserítette el annyira, hogy végezzem magával. Nem is lehet erről beszélni...

Melyik verziónak higgyen az ember? Anyagi gondok vagy a kis beteg miatt? Az öngyilkos atyja, Lang postfoglyára, annakidején szintén önkéntével vetett véget életének. Ki lát egy önmagával meg hasonlított halott férfi lelkébe?...

N. F.

Jorga felhívása a diákokhoz

Bukarest, december 10.

Jorga ma rendeletet adott ki, amelyben, mint közoktatásiügyi miniszter, felhívja a diákokat, hogy a mai, december 10-iki évfordulón őrizzék meg nyugalmat és ne bocsátkozzanak rendezvényekbe. Egyidejűleg intézkedés történt az egyetemek rektorátusainál, hogy azokat a hallgatókat, akik az előadásokról elmaradnak, szigorú büntetésben részesítsék. Itt említjük meg, hogy vasárnap Nagyszébenben diákkongresszust tartanak.

Szép lábak, karcsu bokák??

Csak A d y harisnyában!

Szíjjal veri a kislányokat a nagyváradi „pedagóg”

A villamos korrepetitőr garázdálkodása a városi árvaházban — Kulturtanácsos szerepe a kulturbotrányban

Nagyvárad, december 10.

Mostanában rémes sikoltozás, vérfagyasztó fajvesztékelés, rémült leánysírás veri föl az esti órákban a halk és előkelő Uri-utca békés nyugalmát. A városi árvaházból hallatszanak a szörnyű hangok. Abból a városi árvaházból, ahol ötven magyar és román gyermeknek viselik gondját, — nádvesszővel és nád-rágszíjjal.

Nagyvárad sok elkallódott, elpuszkázott intézménye között ugyiszólván az egyetlen igazán szépen működő szerve a városi árvaház, amelyben ma is egyformán veszik gondozásba a román és magyar árva gyermekeket, a kiket valójában szépen lát el a város. A kis árvák rendes, tiszta lakást kapnak, és még a mai idők mostohaasága mellett is szépen ruházva őket a város, tisztességes az ételmérésük és a multban nagyon lekiismeretesen is gondozták őket, lelkieken, testiekben egyaránt.

Ez így volt egészen addig, amíg Bucico volt polgármester huga vezetője a városi árvaház. Az ő nyugalombavonulása után aztán egészen különös és egészen embertelen dolgok történnek a városi árvaházban. Az ellátás dolgában nem vontak el azóta semmit az árványkáktól, sőt az a baj, hogy azzal is ellátják őket, amiben azelőtt nem volt részüik.

Ugy ellátják, hogy napokig hordozzák kis testükön a nyomait.

Az árvaháznál van egy „pedagóg” állás, a melynek betöltője köteles a gyermekeknek az iskolai feladványok elkészítésénél segídekzeni, gondoskodni arról, hogy a különféle iskolákba járó gyermekek megtanulják a leckéiket. Magyarul korrepetitőr ez a „pedagóg”, aki a néhány órai délutáni munkáért lakást kap az intézetben, fűtéssel, világítással, meggyázzal együtt.

Nem keressük, miféle protekciók érvényesültek emez állás betöltésénél, hanem azt meg kell állapítani, hogy különös elhatározás volt a város részéről, amikor

erre a mégis csak tanítóféle embert igénylő állásra Ille Teodort, a városi villamosmű egyik alkalmazottját nevezték ki, holott okleveles tanítók ezrével szaladgálnak állás után.

A villamos-korrepetitőr hamarosan nagy ur lett az árvaházban, ahol rettegve fogadták, amikor délutánként megjelent. Még az a szerenese, hogy nem volt ott minden délután, mert hétfőn, csütörtökön és pénteken délután is be kellett menni a villamosüzembe, szerdán, szombaton a borbélyt járja, de ezeken a borbélyos napokon a korrepetálásra is szakított. Ilyenkor valóban megmutatja, hogyan kell megcsinálni az iskolai feladatokat, bár az árvaházban azt beszélik, hogy a kis árvák éppen akkor kapnak szekundát, amikor Ille Teodor pedagóg ur utmutatása szerint készítik el földványait.

Hanem, ha délutánként oktatni, tanítani nem ér rá a villamos-pedagóg, annál szorgalmasabb esténként a gyermekek ütlegetésében. Szíjjal, pálcával úgy elveri őket sorjában, hogy órákon át hallik a kis árvák jajgatása, sikoltozása.

Az árványok között polgáristák is vannak, akik fájdalomkban, félelmükben, följelentéssel fenyegetik a durvalelkű oktatót, de csak vesztükre szólnak szegények, mert Ille Teodor annál jobban elveri őket.

— Hiába bögtök, — kiáltja a szegénytől, szenvedéstől sikongató leányokra, — ugys megverlek benneteket, mert nekem azt mondta a városi háznál László kulturtanácsos ur, hogy mindennap verjelek végig benneteket.

És ezt szorgalmasan meg is teszi Ille Teodor, aki egészen bizonyosan valótlanságot mond ezzel. Ezt meg lehet állapítani anélkül, hogy megkérdeznénk László kulturtanácsos urat, akit mindenki korrekt tisztviselőnek és finomlelkű embernek ismer. De abban aztán hibás ennek a villamos-nevelőnek minden felletése, hogy vagy nem tudnak a garázdálkodásairól, vagy türik, hogy árva leánykák ütlegetésével szórakozzék ez az ur, — lakás, fűtés, világításért, meg meggyáért.

A magántisztviselő: észrevelette

Az ezredes: eltogta

A rendőrség: letartóztatta

A soros ügyész: elengedte

a tolvajt,

aki adóhátrálékot lopott a pénzügyigazgatóságon

Brassó, december 10.

Amit az alábbiakban elmesélünk, kicsinyek és nagyok, urak és parasztok okulására, az nem kedélyes regényrészlet és nem tréfás filmbohózat, hanem esemény, amelyet az élet ír meg és a riporter legfeljebb néhány soros beszámolóban intéz el. Ha a szokásos tisztes napilapnál kissé túlterjednek a beszámoló keretei, arról az események szürke krónikása nem tehet. Kiderül az indok az alábbiakban, amint szigorúan az események logikájához legszigorúbban alkalmazkodva, elmondjuk egy eléggé vakmerő lopás fordulatokban gazdag történetét.

Dajka Jánosné, a Károly-köruton levő AEG cég tisztviselője hétfőn délelőtti körülbelül 15.000 lej készpénzt kapott kézhez, azzal az utasítással, hogy a brassói pénzügyigazgatóságnál fizesse be a tisztviselő adóhátráléka fejében. Dajkáné aktatáskába rakta a szóbanforgó összeget reprezentáló pénzmennyiséget. Alul a nehéz aprópénzt, felül a bankjegyeket.

A pénzügyigazgatóságnak ugynevezett pénztárterme, ahol a befizetéseket teljesítik, meglehetősen szűk kis helyiség. Amikor Dajkáné megérkezett, már mintegy 30–40 ember szorongott, sorjára várva. A tisztviselő nő elvegyült a „tömegben” és várakozási álláspontba helyezkedett. Egyszer csak a mellette álló fiatalember, névszerint Weissberger Sándor, a Kapu-utcai Central-áruház alkalmazottja, izgatottan fordult hozzá:

— Kisasszony, a táskájából kilopták a pénzt!

Weissberger Sándor rámutatott egy fiatalemberre, aki erre rohanni kezdett az ajtó felé és taszigálta félre utjából az előtte állókat. Mire azonban Dajka Jánosné megfordulhatott volna, a menekülő kiért az udvarra.

— Tolbaj! Fogják meg! Utána!

Többen nekiláttak az üldözés izgalmas munkájának.

A menekülő ezalatti egérutat nyert és a pénzügyigazgatóság udvarán már-már elérte az utcára nyíló kaput. Deus ex machinaként éppen abban a pillanatban lépett be a kapun a hatalmas termetű Popovici ezredes, akinek az ész nélkül menekülő tolvaj éppen a karjaiba szaladt, aki egyetlen mozdulattal lestoppolta a menekülőt.

Sorsát már nem kerülhette el, mert az üld-

dözők is utóérték és visszacipelték a lopás színhelyére. Itt derült ki, hogy Dajka Jánosné aktatáskájából 2500 lej sikerült kiemelnie.

Tekintettel arra, hogy három héttel ezelőtt ugyanilyen körülmények között loptak el éppen a pénzügyigazgatóságon az egyik féltől 11.000 lej, a perceptor rendőrt hivatott és megmozdította a fiatalembert. Weissberger Sándor, aki a lopást felfedezte, emlékezett még arra, hogy a tolvaj melyik zsebébe gyömöszölte a zsákmányt. És valóban, abban a zsebben meg is találtak 2000 lejt, míg a többi zsebekben más pénzek is voltak.

A megmozdított fiatalembert természetesen élénken tiltakozott:

— Mit akarnak tőlem? Ez az én saját pénzem!

Weissberger Sándor azonban újból igazolta, hogy látta, amint a fiatalembert benyúlt az aktatáskába és onnan bankjegyeket húzott ki.

A rendőr felkísérte a prefektúrára, ahol megkezdődött a szokásos kihallgatás.

Annyit hamarosan megállapítottak, hogy a pénzügyigazgatóságon történt bonyodalom felidézése névszerint Stea Nicolae, galaci illetőségű állítólagos utazó. A lopást kategorikusan tagadta, de arra nem tudott kielégítő magyarázatot adni, hogy mit is keresett tulajdonképpen a pénzügyigazgatóságon. Amint ilyenkor szokás: őrizetbe vették és folytatták a nyomozást.

A rendőrségen Stea taktikát változtatva, a kövekező ajánlatot tette:

— En visszaadom a pénzt, Ön pedig vonja vissza a feljelentést és a komiszár ur semmitte meg a jegyzőkönyvet.

Christoloveanu komiszár, aki a vizsgálatot vezette, megmagyarázta, hogy ezt a megoldást nem vállalhatja, mert ez a bűncselekmény hivatalból üldözendő és a tettest a pénzzel együtt át kell adnia az ügyésznek.

Dajkáné ugyan kijelentette, hogy ha az ellopott pénzt, a 2500 lejt visszakapja, nincs többé semmi követelnivalója a tolvajon.

A törvény azonban, — törvény. Stea Nicolae fel kellett sétálnia az ügyészre, Velemenék a kihallgatás során felvett jegyzőkönyvek és a korpus deliktiként lefoglalt

2500 lej is. A soros ügyész aftájának koppánása Stea Nicolae háta mögött jelezte, hogy a hivatalos gépezet kerekje megindultak és szigorú büntetési fognak ráörölni a vakmerő, de kevésszerencsés zsebtolvajra.

Itt azonban egy kis váratlan defektus történt az igazságszolgálati gépezet mechanizmusában. De hadd beszéljen erről maga a károsult, Dajka Jánosné, aki szerdán délelőtt mosi már az ügyészre ment fel, érdeklődni a különös kaland fejleményeiről.

— Popovici főügyész urnál jelentkeztem. — mondtotta Dajkáné. A főügyész ur azonnal bekérte a vizsgálati aktákat.

Legnagyobb és legösszetettebb meglepetésemre kijelentette, hogy a tolvaj már nincs az ügyészén. A soros ügyész tudniillik kihallgatás után szabadlábra helyezte Stea Nicolae, sőt a 2500 lejt is visszaadta neki.

A főügyész ur az akták tüzetesebb átvizsgálása után megkérdezte, hogy vannak-e tanuim, akik a lopást megfigyelték. A dossziéből természetesen előkerült Weissberger Sándor tanuvallomása, amely igazolta, hogy Stea Nicolae — lopott. A főügyész ur behívatta a soros ügyészt, aki a zsebtolvaj ügyét intézte és így szólt hozzá:

— Ez zsebtolvaj volt! Miért engedte mégis szabadon? Tessék a szabadlábrahelyezési ha-

tározatot megsemmisíteni, a vizsgálatot újra kezdeni és Stea Nicolae körözését a rendőrség útján elrendelni!

A főügyész nagyon fel volt háborodva és alig tudta türtőztetni haragját.

Ez nem részlet valami viccesfajta detektívregényből, nem is egy filmbohózat egyik fejezete, hanem a megtörtént valóság. A magántisztviselő felfedezi a lopást, az ezredes ur elfogja, a rendőrség a büntetőtörvénykönyv paragrafusainak előírása szerint leigazgatja, kihallgatja, leintí, amikor meg akar lógni a büntetés elől és átkísérte az ügyészre. Minden úgy talál, mint a karikacsapás. Aztán jön, mert jönnie kell, a soros ügyésznek, aki, — kezébe nyomja a lopott pénzt — elküldi Istennek hírével. Hogy miért? Ez kérdezzük mi is a kötelességteljesítés. Magától álló Popovici főügyész ural egyútt.

De amíg erre a kérdésre valamikor felelet kaphatunk, Stea Nicolae, a vakmerő zsebtolvaj, kacag a markába és legközelebb valahol másutt emel ki 2500 lejeget szerencsétlen magántisztviselő adóhátrálékából. Egyelőre: mindenesetre bottal üthetik a nyomát! Egyébként a károsult Dajkáné polgári pert indít a kincstár ellen, amit, ha van igazság, meg is kell nyernie.

Bratianu Dinu a király előtt

A liberális párt alelnöke audienciát kért, hogy elmondhassa pártja kifogásait a konverziós javaslatnál szemben

Bukarest, december 10.

Bratianu Dinu, a liberális párt alelnöke, szerdán délután kihallgatáson volt a királynál. Az audienciát a liberális párt kérte alelnöke számára, aki ezúttal először jelent meg az uralkodó előtt, sőt 30 éve nem volt már egyáltalában királyi audiencián.

Dinu Bratianu a paraszadosságok konvertálására vonatkozó törvényjavaslat ügyében jelentkezett az uralkodónál. Ő is elmondotta pártja kifogásait, amit egyébként Duca, a pártelnök egyszer már megtett.

A király kijelentette, hogy a javaslatot olyan értelemben fogják módosítani a parlamentben, hogy az ne ütközzön az ország hitelveviszonyainak.

A továbbiak során politikamentesen beszélgetés fejlődött ki Dinu Bratianu és a király között. Dinu Bratianu megmagyarázta, hogy miért nem volt 30 éven keresztül egyetlen egyszer sem az uralkodó, illetve uralkodók előtt. Nem vett részt soha a politikai küzdelmekben, visszavonult, magának élt. Bratianu Vintila halála után azonban szükség volt az ő nevére s azért alelnöki tisztet vállalt a pártban. A politikától azonban még mindig tartózkodott, egészen mostanáig, amikor

Duca azt óhajtja, hogy Bratianu Vintila szellemében ő vegye át a párt gazdasági politikájának az irányítását. Ebben a minőségében kért, 30 év óta először, királyi kihallgatást.

Argetoianu nem feledkezik meg a nagyiparról sem

A kamara pénzügyi bizottsága letárgyalta az ipari kötvények kibocsátásáról szóló javaslatot

Bukarest, december 10.

Szerdán délután a kamara pénzügyi bizottsága megkezdte az ipari kötvények kibocsátásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A javaslat szerint

a legalább 400 milliós alapítókéjű iparvállalatok és a legalább 200 milliós alapítókéjű olyan vállalatok, amelyek nemzetvédelmi célokat szolgáló munkát fejtenek ki, államilag garantált kötvényeket bocsáthatnak ki, amelyeket aztán kedvező kamatozás mellett sorshuzással kombináltan váltanak vissza a törvényben megszavazott idő múltán.

A javaslatot, amelyről már több ízben írtunk, a pénzügyi bizottság előtt maga Argetoianu ismertette. A pénzügyminiszter kifejtette, hogy a kormány az elmúlt nyár folyamán nagy erőfeszítéseket tett, hogy a válságos helyzetbe került bankok segítségére legyen. Később a mezőgazdasági adósságokat konvertáló törvényjavaslatl a földmives rétegeknek sietett a segítségére. Ezek után nyilvánvaló, hogy nem feledkezhetik meg az iparról sem, amely a legnagyobbított Románia életében elsőrendű gazdasági tevékenységet fejt ki, hiszen Románia Erdéllyel és a Bánsággal hatalmas iparvállalatokat nyert.

Ezek az iparvállalatok éveken keresztül hűségesen szállítottak az államnak, pénzüket azonban nem igen kapták meg, mert a költségvetések összeállításakor mindig igen nagy nehézségekkel küzdött az ország.

Mindezekből az következik, hogy az államnak most szinte erkölcsi kötelessége gondot fordítani az ország iparára is, amely olyan hosszú időn keresztül az állam érdekében is megállotta a maga helyét és az ország segítségére volt.

A kibocsátásra kerülő kötvényeket, — fejtegette tovább Argetoianu — jelentős mennyiségben fogják átvenni Belgiumban és Hollandiában. Nemrégiben az országban volt Mannheim, az amszterdami Mendelsohn-ban'hoz vezényelt tárgyalások folytatott ebben az

ügyben s bankháza nevében ígéretet is tett. Egyébként úgy Belgium, mint Hollandia ezen a téren a legnagyobb előzenyességgel viseltetik a romániai papírok iránt.

Argetoianu szerint azonban a kötvényekből jelentős tételt fog felvenni a belföldi piac is, mert az előnyös kamatozás és a sorshuzással kombinált beváltás elegendő vonzóerőt gyakorol a közönségre. Ennek az a haszna is meglesz, hogy

a bankokból kivont és rejtékben tartott tőkék újra felszínre kerülnek s megindul az egészségesebb pénzügyi vérkeringés.

Argetoianu után Buzila, az Ugir elnöke szólt hozzá a javaslatához. Kifogásolta, hogy a törvény csak a 400, illetve igen megszorított körzetben a 200 milliós alapítókéjű rendelkező iparvállalatoknak teszi lehetővé a kötvénykibocsátást. Kéri a határvonal jelentős leszállítását, hiszen kevés ilyen hatalmas alapítókéjű vállalat van s így a törvénynek alig lesz a mai formájában gyakorlati értéke.

Fransovici liberális képviselő, volt államtitkár nem tartja hasznosnak az Ugir javaslatát, mert szerinte a kötvények értékének ártana, ha a kis alapítókéjű vállalatok garmadaszámra bocsátanák ki. Fransovici hozzászólása után a bizottság az Ugir javaslatát elvetette.

Stanoin többségi képviselő arra kérte a belügyminisztert, hogy

miniszteri rendelettel szorítsa rá a rezsicai és a bohosi üzemeket az árak leszállítására.

Argetoianu kijelentette, hogy ezt nem teheti meg, mert ez olyan állami beavatkozást jelentene, amihez a kormánynak nem lehet joga. Azt viszont ígérheti, hogy az állam csak abban az esetben tesz megrendeléseket a kérdéses üzemeknél, ha ezek a viszonyoknak megfelelő árak mellett szállítanak.

A bizottság ezek után a javaslatot elfogadta. Valószínű, hogy már a csütörtök délutáni ülésen a kamara elé is kerül.

Hírek

Érdekes adatok az amerikai sajtóról

A newyorki újságírásban a legutóbbi évek alatt valószínűségi forradalom ment végbe. Egyre-másra olvadnak össze az újságok és csak azok maradnak meg, amelyekben sok a hirdetés. A Sun elnyelte a Globe-ot, a Telegram a World-ot, de előzőleg a World magába olvasztotta az Evening Mail-t. A Telegram eredetileg a Herald esti kiadása volt, a Herald-ot azonban elnyelte a Tribune. A New York Sun a New York Press-szel együtt teljesen letűnt a színtérről. Ezek a jelenségek egy idő óta az Egyesült Államok egész területén napirenden vannak. Beazell W. P., a World volt főszerkesztője nemrég az Atlantic Monthly hasábjain megállapította, hogy 19 naponként egy-egy amerikai újság megszűnik vagy más lapba olvad. Figyelemreméltó ebben az, hogy az egyes laptulajdonosok száma s ezzel a kézzelfogható felelősség egyre csökken. Az Egyesült Államok minden hatodik napilapja valamelyik koncernhoz tartozik, 450 napilap, vagyis az egész sajtó 25 százaléka 150 tulajdonos kezében van, akik közül nem egy egész újságsorozat fölött uralkodik.

Az amerikai sajtó ilyenén átalakulásának, amely még távolról sem ért véget, tisztára gazdasági oka van. „Az egyes lapok példányszáma — írja Beazell — elérte a maximumot és a hirdetési üzlet, amely a lap előállítását költségeinek kétharmadát fedezi, ma fontosabb bevételi forrás, mint volt bármikor.” Ennek következménye, hogy az előállítás költségeinek csökkentése kedvéért, amikhez a szerkesztőségi kiadások is tartoznak, a lapok összeolvadnak, ezzel egyidejűleg pedig a lapok hirdetési részét mindenekelőtt erősíteni igyekeznek. Ez az egyetlen döntő szempont, semmi más.

Nagyon természetes, hogy a kereskedelmi szempontnak ez a kizárólagos tulajdona igen sok lap politikai magatartásában is forradalmat okozott. A tulajdonképpeni értelemben vett pártpolitika lehetetlenné vált, mert lehetőleg minden pártnak igazat kell adni. Ha e tömeges fúzióknak egységes nemzeti felfogás lett volna a következménye, nem volna panaszra ok. A helyzet azonban az, hogy az újságkoncern ebben a városban ezt, a másikban pedig amazt a politikát követi. Itt demokrata zászlót lenget, amott a köztársasági pártot, csak hogy a pénz növekvő mértékben áradjon egyetlen zsebbe. Az is előfordul, hogy egy és ugyanabban a városban a különböző irányú újságok egy és ugyanazon tulajdonos kezében vannak. Beazell megállapította, hogy 18 amerikai újságkezelő egysége két párt szolgálatában áll. Az Unió negyvenhárom államában kiemelten olyan város van, amelyben valamennyi újság, akármilyen elveket is hirdet, egyetlen személyre, vagy szindikátusra birtoka. Ilyenformán az újságírás mint a politikai nézetek harcának eszköze, teljesen elveszté valódi jelentőségét.

„Az újságok összeolvadásából származó nyomtalan sajtókolosszusok — írja Gruening Ernest, a portlandi Evening News szerkesztője —, melyek annyira általános politikát vallanak, hogy minden pártnak eleget tesznek, semmire sem elégítik ki a tényleg fennálló szükségleteket. Miután szerkesztőségükben kizárólag a kereskedelmi szempontok irányadók, nagyfotosszerű politikai kérdések erőteljes és becsületes megvitatása másodrendű kérdéssé válik. A régebbi újság kétségtelenül előítéltelettel teljesebb, pártosabb és unfairabb volt, mint a mai újság típusa, de a különböző nézetek harcos összeütközéséből férfiasabb politikai magatartás szűrődik le, mint manapság.”

Az osztalék-elv hatása alatt a hírszolgálat is kulturális szempontból egyre rosszabb. A riporterek kétkézzel kapnak minden esemény után és elefántia fújják fel a szunyogot, csak hogy szenzációkkal telítse lapjuk hasábjait. Az igazság mellesleg kérdés. Igazi business-ember ezen csak nevet. „Az amerikai sajtószolgálat karakterét úgy ma, mint a jövőben, kizárólag a spekuláció határozza meg”.

Az új cseléd agyonverte házi-asszonyát és a gyilkosság után elment a barátnőjéhez, akinek könnyedén elfecsegte a történeteket

Bukarest, december 10. Megdöbbentő kegyetlenséggel gyilkosság történt Bukarestben a C. A. Rosetti-utca 46 számú házában. Itt lakott Vera Theodorescu 76 éves volt mulatóhely tulajdonosnő, aki nagyon gazdag asszony hírében állott. Néhány nappal ezelőtt egy új szolgáldisleányt vett fel, a 24 éves Lidia Dumitrescut, aki tegnap éjjel fejével kettéhasította az

— ELŐFIZETŐINK, ha akármilyen uton fizetést teljesítettek, kisérvék figyelemmel, hogy a címük feltüntetett lejárat legkésőbb 8 napon belül megváltozzék. Ezzel jelzi kiadói hivatalunk azt, hogy a pénz rendben befolyt és helyesen lett felhasználva.

— A szatmári nyugdíjasok az ügyvédi kamara segítségét kérik. Szatmárról jelentik: A Szatmármegyei Nyugdíjasok Egyesülete Ferentin Agoston elnök aláírásával memorandumot küldött a szatmári ügyvédi kamarához, kérve a támogatást és az ügyvédi kamarák együttes akcióját a kormánytól a tervbevetett jogfosztások ellen. A memorandum a nyugdíjasokkal szemben eddig követett és ezutánra tervbevetett eljárások, valamint a nyugdíjak késedelmes kifizetése és csökkentése ellen emeli fel tiltakozó szavát s a jogserelmeket négy pontban összefoglalva tárja a szatmári sajtó czen keresztül az ügyvédi kamarák elé.

— Megölte a menyét, mert visszautasította szerelmi ajánlatát. Csernovitzból jelentik: A Csernovitzhoz közel eső Mihova községben Petre Banhar ukrán gazda feleségét felakasztva találták a padlason. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a fiatal asszonyt adósa, a 65 éves öreg Banhar gyilkolta meg, miután menyé visszautasította szerelmi ajánlatát. Az öreg udvarlót, aki gyilkolt a visszautasítás miatt, a csendőrség letartóztatta.

— Kirabolták a marosvásárhelyi Transylvania-mozi pénztárát. Tudósítónk jelenti: A tegnap esti mozielőadás előtt a Transylvania-mozi büfépénztárát kirabolták. A kasszában csak 2300 lej volt, azt vitték magukkal, az alkalmi betörők.

* KOMAROMY JÁNOS, Ordasok cimen megjelent új regénye. Az örök magyar lázadó nagy történelmi regénye, a gályarabok szenvedéseiről, Buda virásáról, Thököli felkeléséről, az eperjesi vívengzésről és Munkács bukásáról. A 340 oldalas könyv ára 145 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— Előbb adót, aztán lesz fizetés. Bukarestből jelentik: A köztisztviselők körében érthető izgalmat keltett a pénzügyminisztérium ama intézkedése, hogy novemberi fizetésüket csak akkor kapják meg, ha az évi globális adóikat teljes egészében kifizették. Miután egy olyan tisztviselő sincs, aki ebbeli kötelezettségének hátrálék nélkül eleget tett volna, s minthogy az adóhátrálékot a fizetéséből akarják levonni, az egész vonalon óriási elkeseredés uralkodik.

— LEZUHANT ÉS SZÖRNYETHALT A LEGMERESZEBB ROMÁN PILÓTA. Borzalmas szerencsétlenség áldozata lett Romeo Popescu ismert román pilótakapitány, aki tegnap délután négy órakor lezuhant gépével Bukarest közelében és szörnyethalt. Popescu kapitány világhírességei rekordot akart felállítani, 500 kilométer utat megtenni egy óra alatt. A Bukarest—fáteshti távolságot, amelynek hossza 125 kilométer, négyszer akarta megtenni egy óra alatt. A szerencsétlenség körülményeit eddig még nem sikerült tisztázni, csak annyit tudnak, hogy az első visszafordulásnál, Bukarest közelében, történt. A harminc éves merész pilótakapitány tragikus halála a legnagyobb részvétele váltotta ki.

* SCHNEIDER JÓZSA, Brassó, Str Regina Maria—Fekete-utca 45. sz. (új szám), I. emeletre költözött, ahol továbbra is vállalkozások, grafológiai megbízásokat, a töltött megszokott lelkiismeretességgel fogad 9—11-ig, 3—6-ig. (be)

KARÁCSONYRA legszebb ajándék a könyv. Óriási választék van képes mesekönyvekben, ifjúsági iratokban, serdültebb ifjúságnak és felnőtteknek való ajándékozásra alkalmas gyönyörű könyvekben. Keresse fel Könyvosztályunkat vételkötelezettség nélkül. Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

alvó öregasszony fejét, a lakásból minden értéket magához vett és elment egy barátnőjéhez, aki előtt könnyedén elfecsegte a vérs titkot. Majd visszament az áldozat lakására. A holttestet elrejtette a fűskamrában és az éjszakát a lakásban töltötte. Ma reggel barátnője feljelentésére letartóztatták a gyilkos leányt, aki beismerie bűnét.

Új napilap Erdélyben

Kaptuk a következő értesítést: Az erdélyi napisajtó január elsejétől új napilappal gazdagodik. Nagypáradon „Erdélyi Lapok” címmel országos napilap indul. Főmunkatársa Gyúrfás Elemér szenátor, főszerkesztője dr. Paul Árpád, volt képviselő. A lapot, mint felelős szerkesztő Peredy György újságíró jegyzi.

Ehez az értesítéshez még egy kísérő levél is tartozik, amelyben Beredy szerkesztő ur arra kér bennünket, hogy ezt a kommunikációt, amennyiben elveinkkel nem ellenkezik, adjuk le és a szokásos cserepeldányt indítsuk meg.

Oh, dehogyan ellenkezik az elveinkkel, ime készséggel leadtuk és a cserepeldányt is rögtön megindítottuk, mihelyt aktuális lesz. Sőt egynesen boldog örömmel tennők meg ezt az igazán csekély szíveskedést most startoló lapjainknak, — ha ez lenne vele az első találkozásunk. Ha nem éreznénk itt egy beelő ellentmondást, amelyre nehéz néhány szerény mondattal rá nem mutatni.

Az új magyar napilap ugyanis nem ilyen kollégiális tónusban kezdte. Hanem azzal, hogy nem hozzánk, hanem jövőnk előfizetőihez kibocsátott felhívásában kegyetlen, vérgésztő és igaztalan kritikát mondott az erdélyi magyar sajtóról, amelynek nem volt evangéliumi irányítása, különböző rendszerek szolgálatába állt, amely önsz érdekelt hajtást a helyett, hogy a nagy és szent közös emberi boldogulást dolgozná.

Olvastuk ezt a felhívást is, de nem reflektáltunk erre, az elveinkkel csak ugyan ellenkező módszerre, amely erkölcsi létjogosultságát a márok keserves és áldozatos tevékenységének lelkisimlásával és lebecsülésével akarja igazolni.

Gondoltuk, megvárjuk az újszülött frissebb lendületét, például bátoraságát és magasabbrendű önzetlenségét, amely — hogy is szokták mondani, — osztály-és felekezeti különbség nélkül, nálunk is sokkal jobban védi az egyetemes magyarság és ezen túl is, az egyetemes emberi szempontokat.

Eltettük ezt a kompetencia nélküli lelkét, noha mi nem vártuk meg „a Pápa sürgető szavát”, mint ahogy az említett felhívás írja, hanem kiálltunk már akkor, amikor még csak a meggyőztő és kinlódó magyarság sürgető szava parancsolt. Elmondhattuk volna rögtön, hogy mi sohasem állunk „rendszerek” szolgálatában és kevesebb elfogultsággal némi önzetlenség is felfedezhető tevékenységünkben.

Ezt akarjuk dokumentálni azzal is, hogy készséggel leadjuk Peredy kollégánk kommunikációját, aki bizonyára tudja, hogy az a másik felhívás is létezik, amelyet újságírók is aláírtak.

Újságírók, akik szintén résztvettek abban, „az evangélium által nem irányított, önérdéket és különböző rendszereket szolgáló sajtótevékenységben, amely nem dolgozott a szent és közös emberi boldogulást” és amelyről ugyanők, most olyan kegyetlen erkölcsi bizonyítványt állítottak ki, Talán nem vettek észre, hogy övelük akarták a felhívás többi aláírói igazolni, hogy bizonyos arányban igazuk van.

Meg is érdemelnek az új erkölcsi bizonyítványt szabályszerű repülőbéllyel felszerelve.

Ettől a kis furcsaságtól eltekintve, szeretettel, megértéssel és megbocsátással üdvözljük új lapjainkat, az egységes kisebbségi fronton.

2 ÚJ MODELL

Allegro

Egy apparátusban egyesítve fenékö és lehuzóbőr. Feni egy és két oldalon a pengéket.

Biztosítja a tökéletes beretvalkozást.

Nikkelezve Lei 600
Oxidált Lei 400.

Nagy tökéletesítés

A fenéköre és lehuzóbőrre beállított fenőttest (penge) villam gyorsan forog. Kapható késfenő és más szakmabeli üzletekben. Díjmentes prospektusokat küld a vezérképviselő: C. I. C.

Str. Emancipată 5, București

A nyomdászok szakszervezetének központja négy pontba foglalja követeléseit

Bukarest, december 10.

A nyomdászok ipari szakszervezeteinek Országos Központja szerdán este gyűlést tartott Bukarestben. A gyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el:

1. Memorandumban kell megkeresni az illetékes kormánytényezőket, abban az irányban, hogy törvényesen rendelkez el a munkanélküliség esetére szóló kötelező biztosítást, amely már minden nyugati államban gyakorlatban van s igen nagy mértékben hozzájárul az egyre szaporodó munkanélküliség nyomorának enyhítéséhez.

2. Hason oda a kormány, hogy a központi betegsegélyző pénztárak adjanak ki rendeltet, olyan értelemben, hogy a betegsegélyző orvosai ingyen nyújtsanak orvosi segítséget a munkanélkülieknek, maguk a betegsegélyzőpénztárak pedig ingyen gyógyszerekről gondoskodjanak.

3. Örizze gondosabban ellen a kormány illetve illetékes szervei a 8 órai munkaidőről szóló törvény pontos betartását, mert a helyzet ma is az, hogy számos üzem és iparvállalat naponta 9—10 órát dolgoztat a munkásokkal. A túlórázási rendszert teljesen tiltásuk be s ezzel szorítsák arra a munkaadókat, hogy több munkást foglalkoztassanak. Az egyre szaporodó munkanélküliség száma teszi ezt elkerülhetetlenül parancsoló szükségessé.

4. Rendelje el a munkaügyi minisztérium, hogy mindaddig, amíg a nyomdásziparban a munkanélküliség száma 5 százalékra nem csökken, nyomdásztanoncokat nem szabad szerződtetni.

A határozati javaslatot a vezetőség memorandum formájában juttatja el a miniszterelnökhöz és a munkaügyi miniszterhez.

— Dicsőszentmártoni hírek. Tudósítónk jelenti: Marta György zágori gazda lovai a koródi Küküllő-híd közelében megbokrosodtak a szembejövő autótól. A gazda 18 éves fia a szekérről a lovak közé esett, amelyek halálra gázolták. — A közeli Bogács szász község gazdái még a múlt évi börtörmésüket sem tudták értékesíteni. Az adóért természetesen őket is állandóan zaklatják s ezért elhatározták, hogy memorandummal fordulnak a pénzügyminisztériumhoz: engedjék meg nekik, hogy adójukat borban fizessék meg. Literenkint 10 lejért szívesen adják borukat az adóhivatalnak. — Dicsőszentmárton városi tanácsa megkezdte a közönség faszükségletének az összeírását, hogy olcsó fát biztosíthasson azoknak, akik a mai gázárakat nem tudják megfizetni. Mivel a városban eddig több, mint 200 lakásban zárták el a gázt, az olcsó tüzfára igen sok a jelentkező. — Campean Olívi 19 éves cselédleány kifosztotta gazdája lakását s megszökött. A rendőrség körözi.

Asíra (Apolló) Mozdó BRASSÓ

Ma, december 10 és 11-én vetítésre kerül a legkedvesebb, szívet gyönyörködtető film. Mexikó legnagyobb énekeseivel

JOSE MOYICA és MONA MARIS
főszereplőkkel.

Következő műsor: A legérdekesebb bűnügyi film: **LEANYKERESKEDO**
vagy Táncozók keresetnek Dél Amerika részére. Az erkölcsrendészeti hatóság harca az élőhúskereskedővel. DITA PARLO, HARRY FRANK, HARRY HARDI főszereplőkkel

Telefon 145

Redoute Mozdó BRASSÓ

Ma, Csütörtökön, PREMIER!

A „First National” produkciójának egy grandiózus kiállítású katonai operettje:

A hermelines hölgy

(Az ezred menyasszonya) természetesen színezésű (natur-kolor) részekkel.

Főszereplők: MIRNA LOY, LUPINO LANE.

A jég és a hó divatja

A komoly telet jelentő december megérkezett. A tél gondjait magával hozta, de sokak számára örömről is gondoskodik. Miután azonban még az örömmel is karöltve járunk a gondok, így a tél legszebb örömeinek, a téli sportnak hívei sem mentesülnek egy kis fejtöréstől.

Nem elég azt mondani, hogy „jaj, de gyönyörű hó esik, hipp-hopp, megyek szni!” Megfelelő ruha, cipő, harisnya, kesztyű és sapka is kell hozzá. Aki már tavaly is szívt, annak könnyebb helyzete van, mert szerencsére, ezen a téren nincsenek különösebb változások. Azok közül pedig, akik ezidén öhajlották volna megkezdeni ezt a kedves sportot, bizony sokan lemaradnak. Minden sport költséges, a szíes még az olcsó sportok közé sorolható s ennek ellenére mégis sok kiadással jár. Ezt pedig igen kevesen bírják a mai nehéz viszonyok között. De, aki bírja anyagilag és szereti is a sportot, az kapja fel a szerszámai és töltse vasárnapjait a szabad természetben. A legésszerűsebb, a legváltozatosabb, a legújabb sportok egyike ez!

Ami a si idej divatját illeti, az, mint az előbb említettük, nem esett nagyobb változáson keresztül. A si-dresszeknek még mindig az utóbbi években annyira bevált norvég kosztüm az alapja. Szízenek nadrágban a hölgyek. A hosszú, bő norvég nadrághoz vastag trikobluz való, legujjban nagyon viselik a puha spéd bőrből készült bluzokat, mellényeket is. Majdnem kivétel nélkül kötötték, vagy horgoltak a sapkák s roppant csinosak az ugyanolyan anyagból kötött, vagy horgolt nyakba való sálak is. Vigyázzunk, semmiestre sem szabad téli sportokhoz selyemsáll hordani! Stílustalan dolog. Minden, amit ilyen esetben magunkon viselünk, a melegség látszatát kelte és valóban — melegt is tartson.

A változatos kesztyűdivat a sportkesztyűkre is kiterjesztette hatását. A vastag, kötött sportkesztyűk is többféle színben pompáznak.

C.

— **Időjárásjelentés.** Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint lényegesebb változás legfeljebb a csütörtöki jelentkező lecsapódásban várható.

— **BAL UTÁN** cím alatt megírtak legutóbb, hogy Királyfalva községben halálessét: végződő verekedés keletkezett egy leány körül. Mint értesülünk, csak jelentéktelen incidensről és néhány botlításról van szó, amelyek nem végződött halállal.

— **A lengyel külügyminiszter Londonban:** Londonból jelentik: Zaleski lengyel külügyminiszter szerdán este ideérkezett. A pályaudvaron fogadtatására többek között megjelent Titulescu, Románia londoni követe is.

★ **DELL.** Az igazi férfi c. regénye 352 oldal, ára fizetve 99 lej. A Sas utja szerzőjének nevét jól ismeri a magyar közönség. Kellemes, derűs és izgalmasan érdekes meseje van. Egy finom lelkű leánynak és egy becsületes férfinak a története. A regény olvasása üdítő pihenést és szórakozást nyújt. Fiatal leányok is olvashatják. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

BENEDUCE TANAR.

akít hosszas kulisszamögötti harcok után a bázei jóvátételi konferencia elnökét delegálták. Ez a konferencia fogja Németország fizetőképességét megállapítani.

— **Hármas halál** korecsolyázás közben. Bécsből jelentik: Gmunden közelében hat korecsolyázó gyermek alatt beszakadt a hó jége. Hármat sikerült közülök megmenteni, de a másik három gyermek bekerült a jég alá és belefulladt a hideg vízbe.

— **Borzalmas autó-villamos karambol** a cseh fővárosban. Prágából jelentik: Az előváros területén egy személyszállító villamoskocsi és egy luxusautó összeütköztek. Az autó benzintartálya a karambol pillanatában felrobbant és az egész járművet felrobbantotta. A kocsi három utasa, köztük két katonatiszt, szénné égett.

— **Érmihályfalvi hírek.** Tudósítónk jelenti: Az utóbbi napokban két betörés is történt Érmihályfalván. Az egyiket Horváth Béla fűszer- és csemégekészkeskedőnél követték el, ahonnan ötven liter pálinkát és egy csomó fűszerárut vittek el. A másik betörés a Mercur-

BRASSO

„Modern Mozzó”

Telefon 518

Ma csütörtökön
utoljára

„A legénylányok”

Gyönyörű kiállítás hangos
filmszerűen. A gazdag ifjúság ki-

csapnó életéből, Főszereplők: Rod la Rouye és Douglas Fairbanks.

Holnap

„WIENER LIEBSCHAFTEN”

FRANZ LEHAR csodás operettje

szesz nagykereskedőnél történt. A tetteket még nem sikerült elfogni. — A Hangya-szövetkezet, amely több évtized óta áll fenn, likvidált, miután hosszabb idő óta deficitet dolgozott. — A mai viszonyok között eseményszámba megy, ha egy cég többévtizedes fennállását ünnepli. A Rosenfeld Lajos textilcég most ülte ötvenéves fennállásának jubileumát. — A hónapok óta pusztító sertésvész Érmihályfalván és környékén megszűnt, minek következtében ismét megkezdtek a vásári igazolványok kiadását. Naponta most ezer darab sertésre állítanak ki Érmihályfalván ugynevezett „rediót”. — Buzila Jusztin érmihályfalvi joghallgató, aki, mint „interimár-bizottsági tag” tudvalevőleg erőszakkal magához vette a községi villanyügy fontos aktáit, még mindig nem szolgáltatta azokat vissza, noha „tagságától” emiatt már régen fel-függesztették. Buzila ugylátszik „truccol” az egész megyével.

↑ **Anglia nyerte az angol-spanyol kupamérkőzést.** Londonból jelentik: Tegnap tartották itt meg a nagy érdeklődéssel vár angol-spanyol kupamérkőzést. A mérkőzés eredménye 7:1 (3:0). az angolok javára.

— **Leendő anyáknak** kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybeghangosan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **DR. KULCSAR ISTVAN: BEVEZETÉS AZ INDIVIDUALPSZICHOLOGIÁBA.** Tartalmi kivonata: Az ősember lélekismerete. Az egyén, mint célirányította egység. — A szervek fogatékossága. — A „fiziológiai fogatékosság”. — A fogatékosság létrejöttének tényezői. — A fogatékosság-érzés kompenzációja. — A személyiség fejlődésvonala. — Az ideges jellem. — A tehetség. — Gyerekkori hibák. — Idegesség és elmebaj. — Elzüllés és bűnözés. — A szexualitás problémája. — A kultúra. — Nevelés. — Az idegesség gyógy-

gyítása. — Önnevelés. — Függelék: Az individualpszichológia története. — Ára 123 lej. Szállítjuk utánvételt, vagy a pénz előzetes beküldése mellett. — Brassói Lapok könyvosztálya.

— **Ponyvaregény, amely megtörtént.** Dészről jelentik: Özv. Bartos Elemérné negyvenéves ilondai takarítónő másfél éve együtt él Szilvasán László 28 éves szobafestővel, akinek Szatmáron felesége és két gyermeke van. A fiatal szobafestő és az öregedő asszony szerelme az utóbbi időben állandó civódással fajult és már ott tartott a dolog, hogy a szobafestő elhagyja vadházastársát és visszatér feleségéhez. Az asszony — így mondja — feljelentés — erre hazahívatta 17 éves nagy lányát, aki Nagybányán lakott, azzal a titkos szándékkal, hogy leánya megtartsa majd a szobafestőnek és ez az ő szerelem Nagy-Ilondán tartja a hűtlenné lett férfit. Az asszony mikor észrevette, hogy a szobafestő tényleg közeledik lányához, akarattal elment Nagy-Ilondáról Dészre és ez alatt az idő alatt a szobafestő erkölcstelen merényletet követett el a leány ellen, akit még ezenfelül meg is fertőzött, úgy, hogy a leány kilenc héti kórházban feküdt. Szilvasán Lászlót ma a rendőrség őrizetbe vette, aki bűnét nem is tagadja, de tagad az anyja, aki azt állítja, hogy nem játszotta a szobafestő kezére gyermekét.

★ **KUNCZ ALADAR,** a nemrég elhunyt erdélyi magyar író *Fekete kolostor* c. művével világirodalmi sikert aratott. A 2 kötetes regény 3-ik kiadásban jelent meg az Athenumnál, izléses kivitelben. Ára 300 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— **Marosvásárhelyi maximális árak.** Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi interimár tanács december hóra a következő maximális árakat állapította meg: Fekete buza liszt 3.50, félbarna buza liszt 4.50, fehér liszt 5.50, rozsliszt 4, kukorica liszt 4. Fekete kenyér kg. 3, félbarna kg. 5.50, és fehér kenyér kg. 6.50. Marhahús kg. 18, szopósborjú kg. 22, juhús kg. 12, sertés kg. 20, szalonna kg. 25, hajt kg. 28, zsir kg. 30. Az interimár tanács ezenkívül a szállodai, vendéglői tűzifa és autóbusz árakat is maximálta.

DÉCSEY ZOLTÁN:

72

A SIRO VÁROS

— Vissza, ahonnan jöttem. Ott legidősebb a fájdalomim emléket találok meg. És talán... Aratómunkás voltam egy gazdag orosz paraszti családban. Fiatal asszony, szép és jó. Az ura elcsúszott. Magára maradt a gazdaságban. Nem volt senkije. Én segítettam neki és jó volt hozzá. Egy este vihar volt, félt magában és beszólított a szobájába. Ott ültem az ablaknál, kibámultam és a menyasszonyomra gondoltam. Odahúzódtam mellém és egész éjjel a kezemet izzorogtatta. Azóta mindig olyan különös érzéssel éget a szeme, ha rám nézett. Mennyit sírt, amikor utnak indultam. És hogyan hívott vissza. A harmadik határig kullogott a nyomomban. És azzal bucsuzott, hogy oda mindig visszamegyek. Megvár...

— Én most megindulok, Pista. Vissza megyek oda, ahol mindnyájunk bölcsője volt. Talán sikerül gyökereit vernem az ősi földön. Vagy lehet, hogy elpusztulok. De itt nem maradhatok. Ezt a fiútséget nem fogadom el az élettől...

Szóltanul, hosszasan szorongatták egymás kezét. Az óriás aztán megfordult és zammogó lépéseivel nekiindult a sötét estének. Pista hosszan nézett utána, a míg a hatalmas alak teljesen el nem veszett az est szépiájában.

— Ot nap múlva befejeződött a sztrájk. Hosszu tárgyalások előzték meg a leszerelést, a sztrájkvezetőség órákon keresztül tárgyalta a zsupánál és biztosítékokat szerzett, hogy senkinek bántódása nem esik a sztrájkban való részvétel miatt. A jíztszavakat vissza fogadják állásukba, a tözüzemi munkásoknak az elvesztett munkanapok bérét kifizetik, egy szóval a sztrájkvezetőség győztesnek érezte magát.

— Murányi nagy hévvel magyarázta: — Mindent elérünk, amit akartunk. Odakiáltottuk az egész világnak, hogy a népek komolyan veszik az önrendelkezési jogot és megmutattuk a hatalmasoknak, hogy a fegyverekkel szemben is

érvényesül a tömegek akarata.

De a nagy lelkesedés hamarosan lelohadt. Este a szerkesztőségben ültek, hogy öt napi szünet után az első lapot állítsák össze, amikor berohant Stéfán Jenő, a postások bizalmi.

— Kérem, tessék azonnal cikket írni és tessék tiltakozni az ellen, ami velünk történt. A sztrájk leszerelésének feltételeiben benne volt, hogy senkinek bántódása nem esik a sztrájkban való részvétel miatt és mindenkit visszafogadnak állásába. Nyomban a sztrájk befejezése után jelentkeztünk a postaigazgatónál. Alig akarta fogadni a küldöttséget. Végül mégis maga elé bocsátott. Ha hallották volna az urak, milyen magas paripáról beszélt. Hogy nem ültethet telefon mellé szolgálatában állanak, ellenséges állam szolgálatában állanak, ellenséges állam pénzén sztrájkmozgalmat szíttanak és részt vesznek abban. A postai szolgálat bizalmi dolog és nem tarthat szolgálatban kémeket, árulókat, külföldről pénzelt ügynököket. Már utban van a vonat, amely hozza az új tisztviselőket.

— És mit gondol az igazgató ur, mi lesz velünk? — kérdeztem.

— Azzal én nem törődöm. Menjenek át az urak Magyarországra, igyekezzenek ott elhelyezkedni, én nem használhatom az urakat.

Pár perc múlva Murányi rontott be. Egészen ki volt kelve magából.

— Fenn voltam a zsupánál, felelősségre vontam, hogy megszegték a fegyverszüneti feltételeket. Sajnálkozott a történeten, de azzal háritott el magáról minden felelősséget, hogy a posta és vasút dolgoiba nincs beleszólása. Közvetlenül Prága intézkedik, forduljak Prágához. A vasutasokat még visszaveszik, mert nincs elég képzett vasutasuk, aki ismerné a KSOD vonalat, de összevissza dobálják őket Kassától Teschenig. Alig marad valaki a helyén. Megcsaltak. Elárultak.

Az íróasztalhoz ült és fulmináns vezércikket írt. A kéziratot nyomban a

rendőrségre szaladt a szerkesztőségi szoba, hogy megcenzuráltassa. Fél óra múlva visszatért. A cikkből csak a címet kimélte meg a vörös cenzura. Alaposan megkurtították a sztrájk eseményeiről szóló beszámolót is.

Murányi az asztalt döngette dühében.

— Kiszolgáltattuk magunkat, rámentünk a lépes vesszőre, mint az ostoba stíglícek. Most azután még a veszett fessze nyelét sem tudjuk megmenteni. Ezt a sztrájkot újból nem tudjuk megrendezni.

— Mi lesz velünk, mi lesz velünk? — sóhajtozott Stéfán.

— Ó különösen érezte a felelősséget társai sorsáért, hiszen hetek munkájával ő nyerte meg postástársait a sztrájkban való részvételle. Most aztán ellene fordulnak, az ő nyakára fognak járni és tölle követelik, hogy segítsen nyomorult sorsukon.

Alig lehetett lelket önteni belé.

— A harcnak mindig vannak sebesültejei és elesettejei, de nem hagyjuk magunkra a mieinket, — vigasztalagta Murányi. — Néhány hónap kiválási időnk van, addig majd megmozgatjuk a társadalmat. Nemsokára itt a tavasz is, megszabadulunk a fűtés gondjaitól, könnyebb lesz az élet. És husvétra talán valóban feltámadást ünnepelehetünk.

A tavasz tényleg korán jelentkezett. Első lehellete már február végén megcsókolta a földet. A hótakaró itt-ott apró fekete darabokban megszakadt és kiütötte fejét a hóvirág. Lélekzészével tovább reszpetette, bomlasztotta a hófoltokat, amelyek szégyenkezve hátráltak a kis erőművészek bátor ostromára.

A tavasz napugara máskor reményt, hitet és új életet varázsol a lelkekbe. Istenem, milyen boldog volt mégcsak az elmúlt tavasz is. A legnagyobb ellenség összeforva, belső forradalmaktól megkínózva, békét kötött, az összes erőket nyugatra lehetett vetni, a győzelem hite áltatta az embereket. Most csalódás, keserűség a lelkekben.

— És mennyi izgalom!

Alig ülték el a sztrájk hullámai, a pénzügyi intézkedések zavarták meg a lelkeket. Összeírják a hadikölcsönöket, zárlat alá veszik a bankbetéteket, lebélyezik a pénzt. Istenem, mit csinálunk?

A pénz értéke felére száll és vajon nem vész-e el teljesen, ha lebélyezgik. Csak akkor nyugodtak meg kissé, amikor látták, hogy a bélyeget csak felragasztják a bankjegyekre és egész könnyen el lehet távolítani, mintha csak levélre ragasztának bélyeget.

Sokan nem jelentették be kötvényüket. Majd kifizeti a hadikölcsönt teljes mértékben a magyar kormány, csak rendezőjenek a viszonyok, csak álljon talpra az ország.

De odaától mind nyugtalanítóbb hírek érkeztek és a valóság a fantasztikus hozzáadásokkal még inkább eltorzult. Lázban ég az ország, delirium győri a fővárost. Olyan, mint a megbolygott méhkas, mely elvesztette királyi nyáját, vagy amelyet erőszakos kéz zúzott össze-vissza, nem tudja, hogy mihez kezdjenek. Egyre jobban felülkerekednek a kommunisták. A Népszava előtérbe hozta a kommunizmus kérdését. A gépfigyverek ropognak, Kun Bélát és társait elfogták és véresre verték a rendőrök, akik a kommunista agitátoron töltötték ki bosszújukat, hogy néhány társuk életét vesztette az utcai harcokban. Választások? Gondolni sem lehet a választások megtartására. Az ántant pedig folyton újabb és újabb követelésekkel áll elő, mintha készakarva dolgozna azon, hogy a végső kétségbeesés, a teljes összeomlásba kergesse a megkínzott országot.

De itt minden változának örülnének, még ha felfordulás anarhia és összeomlás is jár a nyomában. Kitor a kommunizmus és előtti egész Középeurópát. Jó, hát csak jöjjön az a kommunizmus, mit veszítünk? Boruljon fel minden, öntsön el mindent az óskáosz, talán egészséges, új világ születik belőle.

Csinos fej
Rendes kéz

még a mai nehéz viszonyok mellett is, mert

Szabó Lajos

Weisz Mihály-u. 3 sz. alatti modernül berendezett fodrászüzletében

Hajvágás csak	20
Gyermekeknek és diákoknak	15
Óndolálás	20
Manikűr	20
Borotválás	10

Az autobuszkok meg a zeneszerzők az okai mindennek

Betört a szilágysági disznó a nagyváradai piacra. Elcsuszott a munkanélküli akció, de a nagyvásár sem sikerült. Mi van a pezsgővel?

Nagyvárad, december 10.

Országos vásár volt tegnap Nagyváradon, de nem telt abban öröme senkinek. A gazdáknak legkevésbé. Nem tudtak pénzt csinálni semmiből, pedig ugyan olcsóra szabták az árakat. Különösen nagy meglepetés érte az eladókat a sertésvásáron, ahol a magánháztartások részére keresztek a kövér disznót, de 14-15 lejes kilónkénti árat nem akartak megadni érte. Keserűen zugolódta a gazdák, mert most esztendeje, még 28-30 lej volt a kövér disznó ára, pedig a tengeri akkor is ott állt, ahol ma.

Akkor lett azonban igazán nagy a meglepetés a váradai sertéspiacon, mikor a délelőtti folyamán megjelent a vásáron a szilágysági disznó. A szomszédos Szilágyságban sok a kövér sertés, de kevés a pénz. Viszont az adóért módfeletti szutyongatják a falusiakat. Így hát mindenképpen pénzt kell csinálni mindenből.

Igy lett a szilágysági falvakban kilenc-tíz lej a kövér disznó ára

és néhány élelmes nagyváradai kupec hozott is disznót a Szilágyságból a váradai nagyvásárra.

A szilágysági disznó váratlan betörése nagy riadalmat keltett a váradai sertésvásáron. A gazdák nem tudták 14-15 lejért eladni az állataikat, szidták a kúpecokat, de ezek legtöbbjének is nyakán maradt a szilágysági disznó. Délutánra aztán nagy nehezen úgy ahogy, haszon nélkül tudtak tudni rajta.

A gazdák pedig hazahajtották sertéseiket, megátkozva a nagyváradai vásárt, amiből nem tudtak hazavinni vásárlást az asszonyoknak, gyerekeknek és a végrehajtonak.

MIÉRT ÜRES A KORCSMA?

A latyakos vásártéren átfázik az ember a nézgelődésben, be kell menni a korcsmába egy kis melegítő italra. A vendéglőben, ahol vásárokkal alkalmával szívesen elborozgatnak a vidékiek, a mostani nagyvásárt is fölkészítve várják. Gazda, pincér, cigány a déli órákban mind készenlétben áll, csak éppen a vásári vendégek hiányzanak.

Vendég híján mindenki morózus. A gazda a cigányprimást szidja, mintha az egész nagy, szomorú vendégtelenségnek a brácsás volna az oka, aki az éjszaka leltta magát valahol és nem tudott dél-éltre bejönni a vendéglőbe. Mintha azért maradt volna el a vásárosok.

A primás az autobuszkokat okolja mindenért. Az a sok fürgő autobusz sürün közlekedik és a falusi nyomban felül rá és hazaszalad, amint a vásárból elszabadulhat.

KINEK DRÁGA A MUZSIKASZÓ?

Csak azzal nem tudnak megbarátkozni ezek az emberek, hogy nincs pénzük a falusiaknak sem. A vendéglős nem fogadja el az autobuszkokat a baj okozóit és tovább szidja a primást.

Ha nem tudod a bandát összetartani, majd hozok másik bandát.

Olyan bélistások ezek a zenészek — mondja védekezésül a primás, aki érzi, hogy bizony bélistára került az egész muzikaszó. Leépitette a pénztelenség a cigányt alaposan.

Hát én fizesse meg a muzikátokat? — pattog tovább a vendéglős. — Harminchat ezer lej zenadót követelnek tőlem érte. Ha holnap nem fizetek, mindenemet ellicitálják a tíz muzikátokért. Meg még a nemzetközi zenészeket is nekünk kell fizetni. Már ennek is van taxája. És nagyvásárkor üres a vendéglő.

Na, ennek is drága a muzikaszó, az biztos.

NEM KELL A SÖMÖR-BÉLYEG

És ezekkel az üzletemberekkel akarja a nagyváradai interimár magisztrátus megoldani a munkanélküliek félelmetes problémáját. Nagyvárad sokat tanult Bukaresttől és ebben a városban minden bajt újabb és újabb szemlével próbálnak elrendezni. Persze sikertelenül.

Most a sömör-bélyegeket eszelték ki. Nagyvárad mintegy harmincezer munkanélküli hivatalosan háromezer embert nyilváníttatott munkanélkülinek és ezek segítségére érdekében hetekig tartó tanácskozások folytak a városházán. Bölcsek egész tömege született meg, csak éppen azt az egyedül realis ötletet vetették el, hogy munkát adjanak a dolgozni akaróknak.

Munkát nem, de alapiszót próbálnak

adni. Nehány jószándéku adakozó juttatott és pedig nem is jelentéktelen összegeket a városhoz, de ez persze kevés akkora nyomorúság enyhítésére, amilyen a nagyváradai munkásságra szakadt. Ehez bizony sok pénz kell és kisütötték a bölcsek a torony alatt, hogy ezt a sok pénzt a vendéglősök, kávéosok, cukrászok, bodegások, szállodások útján lehet csupán kivásálni a publikumból.

Igy született meg a sömör-bélyeg eszméje, aminek megvalósításához nyomban hozzá is láttak a városházán. Bélyeges számoló-cédulákat nyomtatás tizezrével. Sőt a rossz nyelvek szerint sokkal több ilyen készült, mint amennyit a város hivatalosan rendelt. Ez persze biztosan nem igaz.

A cédulákat szétosztották a nyilvános helyiségek közt azzal, hogy minden fogyasztóval egy lejtben számoljanak el a fizetésnél egy ilyen cédulát. Az egy lejek a munkanélküliek javát szolgálták és ebből sok tizezer lej gyűlt össze.

Angol, amerikai, olasz és francia bizottság utazik a japán-kinai konfliktus helyszínére

Páris, december 10.

A népszövetségi tanács újabb javaslatot dolgozott ki a kínai-japán konfliktus megoldására. Ez az újabb javaslat a következőket tartalmazza:

A két kormányt felszólítják, tegyen meg minden intézkedést az ez év szeptember 30-iki tanácshatározat végrehajtására.

Bizottságot küldenek a helyszínre, a

Persze tévedtek az urak és nem gyűltek be a tizezrek. Sőt az ezek is csak alig-alig. Most a népjóléti ügyosztály szidja a kávéosokat, cukrászokat, meg bodegásokat, hogy nem szorgalmazták a sömör-bélyegek kiadását. Ott sem hiszik el, hogy századrésze sincs már a régi fogyasztásuknak és hogy az a kevés fogyasztó sem engedi levonni az egy lejeket. Eleget levont már nekik az adó a város az élet.

Ezekből a bélyegekből ugyan el nem intézi a munkanélküliek segélyezését a város amely eddig még egyáltalában nem adott semmit a munkanélkülieknek. A sömör-bélyegek jövedelméből ezután sem tud adni.

Nagyon jó élni az a néhány ur a városházán, ha még mindig a nyilvános helyek fogyasztóira számítanak. Valamikor lehetett rájuk számítani. Valamikor ezer láda pezsgőt ittak meg egy esztendőben a nagyváradiak. De ma? Az idén mindössze nyolc láda pezsgő érkezett Nagyváradra.

mely angol, francia, amerikai és olasz tagokból fog állni és amely mellé egy japán, illetve egy kínai megbízottat is delegálnak.

Ezt a javaslatot Briand a népszövetségi tanács tegnap délutáni ülésén felolvasta. A jelenlevő japán megbízott kijelentette, hogy kormányától még nem kapott utasítást és így egyelőre nincsen módjában állást foglalnia

KOLOZSVÁRI TÉL 1931 VÉGÉN

Ahol három család lakik egyetlen szobában. Hatszáz munkanélküli közül még harminc helyen sem tudják, mi a meleg szoba

„Nem elég szigorú ellenőrzés”

Kolozsvár, december 10.

Munkanélküli segély 1931-ben.

Rossz hírű külvárosi utcákon bukducsol a bizottság. A Bizottság. Nagy kezdőbetűvel, mert élet és halál felett dönt. A városi tisztviselő kezében hivatalos papírok zörögnek. Sürün megvonalmazott ívek, teleírva nevekkkel. A nyomor névjegyzéke. És a papír úgy reszket a fagyos szobában, mintha a nevek ott rajta maguk is eleven lények lennének. Összeborzadnak a hidegtől.

Köröskörül csak minden ötödik kémenyből ha száll tétován, vérszegényen a fiút.

Benyitunk az egyik házba.

— Kovács Ferenc itt lakik. Senkiesem felel a küszöbről előre küldött kérdésre.

A bizottság másfél pillanatig erősen fűl. Azután habozni kezd Rossz érzés hatalmasodik el az emberekben. Mintha halottas ház bejáratánál állanának. Szorongó feszültséggel be a konyhába. Miért hívják ezt a sötét magánzárkának tetűszüveget konyhának? Még sparherd sincs benne. Utóbb megtudjuk, hogy eladták az őseren.

Benn vagyunk a szobában. A fűrés levegőhöz szokott ott fűdélmasan elfintorodik a nyomor fullasztó szarától. És milyen hideg van itt! Persze! Az ablakokon csodás függönyök verik vésza a téli nap tolokodó sugarait. Mesebeli cifraságok lepik el a több dráhból összetakolt üvegtáblákat. Az egyik ablak felszámára vak. Megvakult enny: nyomorúság láttán. Papírszemét huzzott magára.

Fejek, feiek, fejek. Egymás hegyén hatán. Valóságos erdő emberi fejekből. Megszámolom. Tizenegyet vannak. Az egyik bozontos fej lassan felmerészkedik.

— Kik kerestek az urak?

De nem kap választ jó ideig. Néhány zifált halasztó alábukik. Szégyellik magukat az idegenek előtt. A városi tisztviselő mégis megembereli magát és hivatalosan felteszi a kérdést:

— Maga Kovács Ferenc?

— Én.

— Kőműves?
— Az voltam.
— Mióta nincs munkája?
— Tíznapat hónapja.
— Hányan vannak?
A bozontos fej zavartan néz maga köré.

— Miink? Ötön.
— És a többiek?

Kiderül, hogy az egyetlen szobából álló lakásban három család lakik. Nem rokonok.

— Miért ülnek ágyban? Betegek?
— Nem, csak szűnek. Aztán meg így nem érzi az ember olyan hamar az éhséget.

A két vendégesalád közül az egyik egy borbélymesternek a családja, a másik egy szabóé. Nekik már lakásra sem telt és így összeköltöztek. Nyomorrt. A részvényesok száma tizenegy. Hat felnőtt, két serdülő lány és három gyerek.

A városi tisztviselő ki-ükken a hivatalos hangból és emberi részvételt közli az örömdetes hirt:

— A jövő héten már kapni fognak fát, lisztet és egyéb ennivalót.

Az ágyban ülők összenéznek. A jövő héten? És addig? Megfagyjanak? Vagy haljanak éhen? És főleg, mi lesz a kicsinyekkel?

A bizottság is összenéz. És a zsebek aljáról, hosszas keresés után előkerül néhány „arany” pénzdarab Valami 43 lej. Utolsókból.

— Ez a gyerekeké.

Kovács Ferenc megköszöni a váratlanul égből pottyant gazdagságot. A gyerekeknek lesz már ennivalójuk. A nagyok — elhúzzák még valahogy, amíg megkezdődik a hatósági segélyezés.

— De ki megy el majd a városházára?

Ez a gond szakad fel váratlanul a borbély szájából. Ki menjen el az élelmi szerr-utalványért? Vincs itt cipője senkinek. És ruhája is csak Kovácsnak van. Nyári vászonholmi az is.

Ezen nem tud segíteni az ellenőrző bizottság sem.

Egy órán belül

torokgyulladás és influenza kaphat, mert fertőzésnek mindenkor ki van téve. Védekezzék

Panflavin pastillákban. A hatás biztos és tartós.

A városi tisztviselő lapozni kezd a hivatalos irások között és arról eszébe jut, hogy ő most nem mint magánember tartózkodik a Kisgereblye-utca egyik nyomorlakásán, hanem hivatalos minőségben. Neki utasításai is vannak. A városnak nincs pénze. A villamosmű összesen félmilliót adott csak a masfélmillióból, amit a jövő évi nyereség terhére kéri tőle a város. És ezért szigorúan meg kell rostálni a segélyezendőket.

És az utasításból kérdések lesznek:

— Kie ez a ház?

Kovács Ferenc válaszol.

— Az enyém. Én tálaltam össze tíz és

alatt. Benne van vagy 30 ezer lejbe.

És az ablakról irásokat kotor elő:

— Most el akarják árverezni ötöni adó hátralékért.

A városi tisztviselőt ez nem érdekli. Nem szabad, hogy érdekelje.

— Magának háza van? Hiszen akkor nem munkanélküli! Magának nem jár segély!

Maga is érzi, hogy most hazudott, embertelen hazugságot mondott. De ezt nem is ő mondta. Hanem az utasítás. Az be szél az ő száján keresztül:

— Ki született idegenben?

A szabó és a családja nem kolozsváriak. És rögtön rájuk csak az utasítás:

— Maguk nem kapnak segélyt. Menjenek haza Zám-szentkirályra, ha odavannak!

A szabó eszelős nézéssel bámul a városi tisztviselőre. Tréfál ez a hivatalos ember? Vagy csak nem beszél komolyan? Hogy ő menjen haza? Hová? Minek? És a gyermekei? Azok itt születtek Kolozsváron!

A munkásdelegátus titakozik. Az mondja, hogy a városi urak sem Kolozsváron születtek. Ők miért nem mennek haza?

A tintaceruza belegázol a riadt betűsorok közé. A szabó nevet kihuzta a városi tisztviselő. Annak nem jár segély és nem jár Kovácsnak sem. Hiszen ház tulajdonos!

Milyen szerencsés ember a borbély! Ő csak volt háztulajdonos. Fűlött hat évvel. Még jó, hogy a bank elárvereztette a házat. Most mit csinálna, ha ez nem történik meg vele?

Az egyik gyerek felsír. Éhes? Nem. Betegek. És együtt fekszik egy ágyban négy egészséges emberrel.

— Mi baja?

— Nem tudjuk. Láza van.

Orvos? Patika?

Keserű nevetés a válasz. Beillik a romkodásnak is.

A bizottság tovább áll.

A munkásdelegátus fenyegetőzik. A városi tisztviselő hallgat és a vállát vonogatja. Megnézi az ívet. Még 32 házai kell bejárnia és meglesz a hatszáz. Alig várja, hogy lerázza magáról ezt a borzalmas munkát.

Hatszáz ház és talán még harminc helyen sem talált tüzet a kályhában. A hőmérő 12 fok minusz mutat.

Hatszáz névből kihuzott több, mint negyvenet.

Azután felmegy a városházára, jelentést tenni. Beszámol arról, hogy mit látott. És a végén megkapja az elismerését.

— Nem jó. Nem jár el elég szigorúan. Jobban meg kell rostálni a segélyezendőket...

(b. e.)

Brüning Hitler ellen

Berlin, december 10.

A „Berliner Zeitung” értesülése szerint Brüning rádióbeszédének ama része, amely Hitler és a nemzeti szocialisták ellen irányul, Hindenburggal való előzetes megbeszélés és egyetértés révén jött létre. Az ellenzéki lapok az esettel kapcsolatban meglehetősen tartózkodóan viselkednek és azt állítják, hogy a néppárt ismét Brüning támogatására fanyalodik. A kormánykörök úgy vélik, hogy ezt a visszhangot a szélsőgrundelet keltette.

Ifjuság

Anyám, ne mutass régi képeket...

Anyám, ne mutass régi képeket,
Ne simogasd az elmúlt éveket,
Ne mondd, ne mondd, hogy így volt hajdanán,
A szívem sir és a könny úgy fáj, anyám.

Oly bús látni, hogy amiként nődk,
Arcodról egy rózsát letörölök
S mikorra kis életem majd delel,
Anyám! A rózsák mért hervadnak el?

A képeket tovább rakosgatod,
..Elsárgult, régi, poros kis lapok..
Elmesélnék egy múltó életet,
Anyám, ne mutass régi képeket!

FÜZI PAL

Papa, vegyél sit!

Kisebbik leányom berohan ma reggel hozzám és lelkesen kiáltja:

— Papa, a hegyek tele vannak hóval! Vegyél sit!

Ugy teszek, mintha aludnék, de ő még hangosabban követeli:

— Vegyél sit! Mindenki siel, az Éva is, a Marica is, a Laci is, csak én nem. Vegyél sit!

— Jó, veszek, — felelem — ha megmondod nekem, hogy hol sieltek először. (Mert ha már pénz adok ki, ha sifelszerelést vásárolok, legalább tanulja meg előbb a sielés eredetét, történetét.)

— Hogy hol sieltek először? — néz rám nagy fekete szemével...

— Egy harmadik gimnázistának ezt illik tudni.

— Hát ahol hó volt, — feleli egészen természetesen.

— Igazad van, ahol hó volt... És hol szokott leghamarább és legtovább hó lenni?

— Északon.

— Tehát az északi népeknél sieltek legelőbb, ahol a szükség, a közlekedés megkönnyítése rákényszerítette a lakosokra, hogy olyan valamit találjanak ki, aminek segítségével könnyebben járjanak a mély hóban, gyorsabban haladhasanak, ne fáradjanak ki annyira. Előbb állati bőroket kötöttek a talpak alá, később a bőroket könnyű, széles fatalpakra szögezték, majd olyan fatalpát kerestek, amelyre nem kell bőrt erősíteni, csiszolták, sikossá művelték a lábra kötött fát, elől felhajlították, hogy ne furódjék a hóba, hanem siettesse a siklást, — így lett a si, az eszkimók, a lappok, a finnek járőrszöke.

— És hogy tanultuk meg mi tőlük?

— A norvégek útján. A legészakibb

népekkel érintkező norvég utazók, kereskedők azzal tértek vissza hazájukba, hogy ott fenn laktak a skridfinnek, — a csuszkalók — hoztak magukkal hótalpakokat, munkába vették, megtanulták, sporttá avatták és annyira átvették, hogy mintegy nemzeti sportjuk lett már 900 év előtt. Versenyeket rendeztek és ügyességben, kitartásban felülmúlták az eszkimókat és lappokat.

— És hozzánk honnan került?

— Az újkorban, a múlt század közepén, az 1860-as évek elején Norvégiában tömegesen alakultak siefőcsapatok, ezeknek mintájára megkezdte a sielés sport-szerű művelését Európa többi állama is.

Hetvenöt éve bukkantak rá a neandervölgyi ősember koponyájára

A világ figyelmébe nem csak az utóbbi években kerültek a neandervölgyi ősember koponyái. Hetvenöt évvel ezelőtt, 1856-ban, dr. Fuhrer Károly professzor, egy tudományos szemle hasábjain korszakalkotó leletéről számolt be, amely jelentőségénél fogva az egész tudósvilágot lázba hozta. A professzor a Düsseldorftól keletre fekvő Erkrath mellett egy tojásdad alakú koponya felső részére s egy őskori csontváz összefüggő darabkáira akadott, amelyeket 100 ezer éveseknek minősített.

A koponya körül, — minthogy a tudósok

Nansen grönlandi utasításai mindenfelé elvitték az északi közlekedő-sport híret, a havas Svájc lett ezután a sísport harmadik hazája, majd Németország, az osztrák Tirol, ahol szintén óriási hegyek vannak, került sorra...

— Hát Magyarország?

— A magyar fiukat az olasz fronton s a Kárpátok téli harcaiban siosztagokba sorozták, egész századokat, ezredeket képeztek ki sifelszereléssel, az Alföld gyermekei nagyszerűen megtanulták a sielés minden csínját-bínját és mikor elmúlt a nagyéves pusztítás és pusztulás időszaka, ezren és ezren tértek vissza a hárterőről, akik az első hóra felkötötték sitalpukat és siettek a hegyek közé, hogy áldozzanak a si isteneinek, akiknek neve az északi népek mitológiájában: Thasses és Ülir. Ha a fiatal emberek sielnek, a lányok is megkívánják, — így lett általános és népszerű az egész világon a si: a lappok és eszkimók hótalpa. Már a hó pusztaságára előkerülnek a spájsarkokból, szekrények mélyéből a sifelszerelések, a hosszú kék nadragok és kislányok rohannak be korán reggel apjukat felkelteni:

— Apa, vegyél sit!

ritkár vannak egy véleményen, — éveken át tombolt a nézeteltérések csatája. Amikor azonban, a múlt század 90-es éveiben a maas-völgyi Spy-ben, Le Moustier-ben és Horvátországban is hasonló jellegű csontok kerültek felszínre, a neandervölgyi leletet nyilvánosan is az ősember csontjainak ismerték el.

A neandervölgyi ember egyenes lejárattal tartott a lappokat tartják a tudósok, mert koponyáik az őskori maradvánnyal sajátos és szembetűnő hasonlatosságot árulnak el.

Karácsony előtt

NOVELLA

Kovács Pál, gazdag szülők egyetlen gyermeke, rendes, szorgalmas kisdiák volt. Szülei szerették, az élet nehézségeiről nem tudott, meg volt mindene, amit kívánt, cserébe ezért engedelmes volt és mindig tudta a leckéjét is.

Eddigi élete minden zökkenés nélkül telt el. Beköszöntött a tél. Pál örült. Ő mindig és mindennek örült, kellemetlen érzést nem hozhatott neki a tél sem, meleg télikabátja volt, fehér kezét bőrkesztyű védte, a cipője soha nem okozott gondot... s tél elején jön Mikulás... s karácsony... ezt képviselte nála a tél. Az örömet.

Mikulás előtt izgatott várás hangulata lepette el az iskolatermeket. A legtöbb gyerek vár még valamit, ha tudták is, hogy nem az az öreg, szakállas Mikulás jön, de magukat és másokat szuggeráló várással vártak, hogy jöjjön, jöjjön a csoda. Csak Laci nem vár semmit. Szabó Laci. Aki mindig rendetlenül, szakadozott ruhában járt. Áradt szegénységéről

a szegénységről, a könyveit is mindig másoktól kapta, használtan, a leckét sem tudta mindig. Mindenesetre nem volt a Pali játszótársaságában Laci. Most, Mikulás előtt, hogy nem, egyedül maradtak benn szünpercen az osztályban. Laci nagyon fázt, rossz volt a cipője. És döcögve, lassan beszélgetni kezdtek. Gyerekeknél mégis könnyebben indul meg a szó. Laci éhesen nézte előbb Pali vajaskenyérét. Laci megkínálta. És a vajaskenyér mellett sok szomorúságát elmondta Laci.

— Mikulás?... Az apja munkanélküli és ő este újságot árul. És hogy örül neki! Elég ez kenyérre... fa, azt csak úgy, mérsékelten kapnak a munkanélküliek... Inkább a melegedőben tanul... Igen... Ott a város végén... Laci nem tudja, hogy ilyen is van?

Laci bámulva hallgatta. Nem, előtte nem beszéltek ilyesmire otthon. Valami furcsa melegség áradt fel a szíve felé. Megmarkoló és meleg, olyan, mint a sírás előtti hullám, ami szívet és torkot fojtogat.

De a hajós nem várt addig, amíg Péter azt mondta: „Kis darálóm, állj meg!” s így most nem tudta, mit kell mondan. Sehogys sem tudta ezt a négy szót a helyes sorrendbe szedni, így a só csak ömlött, míg végre elborította az egész asztalt.

— Dobjátok a tenegrebe azt az ördögadta masinát, — harsogta dühösen a kapitány.

De amíg a daráló dolgozott, nem volt az a földi erő, amely ki tudta volna mozdítani a helyéből. A hajósok csak álltak s nézték, mint lepi el a só a lábukat, aztán a térdüket s mint árad szét az egész fedélzeten. Ekkor rettenetes félelem szállta meg szívüket. Hirtelen láptat meg egyéb szerszámokat kerítettek és dolgozni kezdtek. Szórták a sót a tengerbe, dolgoztak éjjel-nappal, mindhiába. Végre annyira kimerültek, hogy már alig bírták a munkát.

Egyeszerre rémült arccal jött a kormányos. — A hajó süllyed, — mondta. — Ha így tart tovább, akkor néhány óra alatt elmerülünk. — A só pedig csak ömlött s csakhamar fehér volt az egész hajó az orrától a tartáig.

A hajóráktárból most kihurcolták a rakományokat s bedobták a tengerbe. De a só lefolyt a raktárakba és magára tornyosult a fedélzeten. Az „Arany sólyom” egész népével együtt elsüllyedt. Mondják hogy hajnálfel a hajósok megmenekültek, de a gonosz kapitányt többé nem látta senki. A búvós kávédaráló pedig most lenn van a tenger fenekén és csak darál, darál, darál. Ezért van, hogy ma már sós az egész nagy, végtelen tenger.

Kanizsai bácsi.

Othon erre gondolt. Egész este. Hogy Lacinak nincsen Mikulása. Mert maga keresi a kenyerét. A szegénységre, a hidegre gondolt és el akart menni Lacihoz. Vesz neki valamit és elviszi neki. Hogy legyen Mikulása neki is. Ő lesz a Mikulás. De édesanyja ijedten kérdezte, hogy hová akar este elmenni? Hogyis gondolhat ilyet. Dehogya. Csak maradjon itthon. Örüljön, hogy neki van. Mit tehetett Pali egyebet, othon maradt. Szomorú volt. A Mikulásnak sem örült úgy, mint máskor. Reggel vidult fel. Korábban kelt és indult el az iskolába, előbb minden édességet és néhány régebbi ifjúsági regényt összepakolva, elszaladt Palihoz. Megijedt a szegény otthonról. Az a szomorú reggeli sötétség és hideg pállottság, ami ott fogadta, még jobban megrendítette.

Szótlanul, sorra kitett mindent az ágyra. — Laci, karácsonykor is gondolkod rád. És ezentul mindig.

És magához vonta kis pajtását. Testvér szeretettel, melegen.

Csuf hideg szél fujt kint. Együtt indultak el az iskolába.

— Karácsonyra még beírom abba, az agyagnak küldött levélbe, hogy mondja meg az édesanyjának, hogy nálunk ebédelhes már holnaptól kezdve. Jó?

Hiába. A gyerekek könnyebben értenek, szívesebben közelednek egymáshoz. Vajjon miért nem lehet ez felnőtt emberi tulajdonság is?

Nagyvárad.

Fekete Ferenc,
fg. VII. a. t.

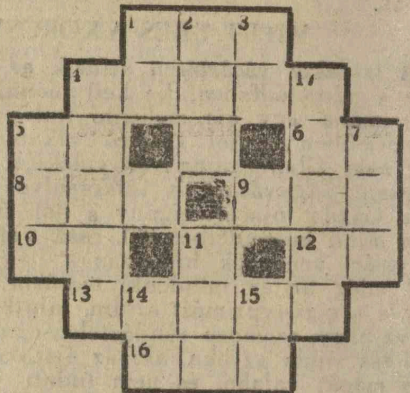
Fejtörő

KÉPREJTVÉNY

Beküldte: Veress Olga, Zágony.

LÓ iz & ó	B r. Apa tt
-----------	----------------

KIS KERESZT-REJTVÉNY
Beküldte: Czeller Ernő.

Vízszintes sorok: 1. Minden házban van. 2. Agról-ágra szállós. 5. Helyhatározói rag. 6. Házállat lakhelye. 8. Időmérő. 9. Mutató. 10. Házállat. 12. Kertész teszi. 13. Régi férfi név. 16. Vers-kellék.

Függőlegesen: 1. Minden erdőben van. 2. Mindenki fizeti. 3. Zenei hang idegen nyelven. 4. Erdélyi folyó. 5. Helyhatározói rag. 7. Nép-faj. 7. Vadász teszi. 11. Becézve fiúnév. 14. Iskolás, hivatalnok teszi. 15. Ember.

PÓTLÓREJTVÉNY

Beküldte: Markovits Edith, Vulkán.

— aros	— ályha
— ge	— rpád
— olumbus	— ó
— árga	— átyás
— ab	— rpád
— lom	— év
— ó	
— oldi	

Kiegészítve és lefelé olvasva egy magyar regényíró nevét adják.

Megfejtések

A november 28-i mellékletünk Fejtörőjének helyes megfejtése:
Sakkrejtvény:

Őzbe csavarodott a természet feje,
Dérre vált a harmat, hull a fák levele.
Pontrejtvény: Ifjuság.

Fellett ha tudsz: Rickelien. A XVI. Lajos francia király kivégzése és a köztársaság proklamálása. Ottava, a Laurencin folyó mentén.

Nagyreszt helyes megfejtést küldtek be: Botár Béla, Orbán Piroksa, Balázs Béla és Szép Annus, Gollner Mária, Kabay István, Mihók Fülöp, Brach Ilonka, Miklós Bözsi és Margit, Rosenberg Tibor, Fodor Rozália, Elephant Béla, Keller Ágnes és Laszt Frida, Mendelovics Judit és Miksa, Bortnyik Irén, Hans Wagner, Gergely Annus, Nagy Piroksa és Magdus, Székely Babu, Ambrus Vilma és Vili.

A könyvet sorshuzás utján Botár Béla, Gergely Annus és Ambrus Vili nyerték. Írják meg életkorukat és azt, hogy körülbelül milyen könyvet szeretnének.

A daráló

A kis Péter egész életében egy nagy-nagy erdő közepén, a nagyanyja házában élt. Egy napon nagyanyó igen beteg lett és magához intette Pétert.

— Péterkém, — mondta — én már nagyon-nagyon öreg vagyok. Most, azt hiszem, meghalok. Nem adhatok neked egyebet, csak egy búvós kis kávédarálót. Ott van a szekrény aljában. Most figyelj erősen. Akármire van szükséged, a kávédaráló elhibéd adja, de el ne felejtöd, hogy mindig egyformán kell kéned. Ha, teszem, kenyeret akarsz, azt kell mondanod: „Kis darálóm, darálj nekem kenyeret!” Ha pedig a kenyér elég, azt kell mondanod: „Kis darálóm, állj meg!” Most eredj és boldogulj. Menj nyugatnak és ha a keresztuttra érsz, a cigányok tanyájáról küldd ide a legöregebb cigányasszonyt.

A kis Péter keservesen sirt, aztán megcsókolta nagyanyja kezét, fogta a búvós kis kávédarálót és utnak indult. A keresztut mellett megtalálta a cigányasszonyt, elmondta neki mondókáját, aztán ment tovább, mindig nyugatnak, míg végre a hetedik napon a tengerhez ért. Ép a parton ringott az „Arany sólyom” nevű hajó. A hajó kapitánya észrevette, hogy Péter ámulattal nézi a dagadó viharokat. Erre magához szólította a fiút s megkérdezte, hogy nem akarna-e hajósas lenni. Péter ráállott, így aztán a tengerre került.

A hajósok eleinte jól bántak vele, de mikor a nyílt tengerre értek, egyszerre mintha kicsérélték volna őket Gorombák voltak, alig adtak Péternek enni, che-

lyett veréssel traktálták. De akármilyen sovány kenyérre is fogták Pétert, a gyerekek egyre erősebb, egészségesebb és pirosabb lett. A hajósok látták ezt és csodálkoztak.

Egy napon a hajófülke hasadékan át az egyik hajós kileste, hogy Péter előveszi a búvós kis kávédarálót s így szól hozzá: „Kis darálóm, darálj nekem egy kis sült húst!”. Hát a kis daráló nyílásán szép szeletekben ömlött a rarnára sült jó hús. A hajós nagyon meglepődött s futott a kapitányhoz, akinek elmondott mindent.

— Ohó! — kiáltott fel a kapitány, aki éppen ebédelni ült. — Hozzatok ide azt a fickót!

A kis Pétert a kapitány elé hurcolták, a búvós kis kávédarálót pedig nyomban elvették tőle. A kapitány, aztán hal-kan pár szót sugott embereinek, mire azok megragadták Pétert és sötét éjjel a tengerbe vetették. Ha nem lett volna hold az égen s egy arra járó hajó véletlenül észre nem veszi Pétert, akkor a jó nagyanyó unokája biztosan vízbefúlt volna.

Az „Arany sólyom” fedélzetén nagy volt az öröm.

— Ez a leves sóltan, — szól a kapitány a hajóhoz, aki kileste Pétert. — Öröj egy kis söt, hadd látom, hogy dolgozik ez az ördögös masina.

A hajós a kávédarálóhoz lépett s így szólt:

— Kis darálóm, darálj egy kis söt.

A daráló száján ebben a pillanatban folyni kezdett a legfinomabb só. A hajósok nevettek.

— Elég, — mondta most a kapitány.

— Állítod meg.

Közgazdaság

A fontosságát sulyos nemzetközi kérdések akadályozzák

London, december 10.

Az angol alsóház szerdai ülésén megvitatották az agrárvédelmi törvényjavaslatot. A munkáspárti szónokok és támogatók intéztek a kormány gazdasági politikája ellen. A Clippis képviselő kifejtette, hogy a valutaproblémát még mindig nem sikerült kielégítően megoldani. MacDonald miniszterelnök azonnal válaszolt a felszólalásra és a kormány tehetetlenségét azzal indokolta meg, hogy a font állandó értékének megállapítását súlyos nemzetközi kérdések akadályozzák meg.

Hoover rádiószózatát Németország megmentéséért

Washington, december 10.

Hoover elnök rádió útján újabb szózatot intézett a világhoz. Beszédében arra mutatott rá, hogy Németországon okvetlenül segíteni kell, hogy megteremttesse magának a normális éle feltételeit. Ennek a célnak érdekében az egész világnak le kell szállítani élelmiszerét és eljuttatni a szárazföldi, tengeri és légi közlekedések költségeit kell csökkenteni.

Tízmillióval kevesebb Marosvásárhely jövő évi költségvetése, mint a múltban volt

Tudósítónk jelenti: Marosvásárhely városának 1932-re előirányzott bevétele 51.022.600 lej és kiadása 50.649.646 lej. Tekintettel a városnak 1931-es költségvetésének 60.278.396 lejes összegére, Marosvásárhely városának költségvetése a jövő évre 10 millió lejjel csökkent. Az állam azonban ezenkívül 6 millió lej terhet hárított a városra és ezenkívül a város másirányú beruházási költségei közül belülről még 2 millió lejt fognak felvenni, úgy, hogy a költségvetés valódi összege tulajdonképpen csak 42 millió lejre csökken. A tisztviselők fizetését a jövő évre a költségvetés 4 millió lejjel csökkentette és nagy redukción irányzott a dologi kiadásokban is. 9 remeteszegi elemi iskola felépítésére egy és fél milliót, egy nagyszabású sportpálya létesítésére két és fél milliót, az aszfalt helyreállítására egy millió négyszázezer lejt, a villany szelvények bevezetésére a perifériákba egy millió négyszázezer lejt, a vízvezeték kiadásokra egy milliót, a járműparkhoz renoválására hatszázezer lejt irányzott elő a költségvetés, amely a közigazgatási téren a munkanélküliségi akcióra nyolcszázezer lejt szavazott meg. A jövő évi intézkedések és más szociális egyesületek 2.723.000 lejt kapnak. A költségvetés legfőbb tételei azok, amiket az állam hárított át a városra. Így a marosvásárhelyi rendőrségének fizetésének részbeni fedezése 900 ezer lejt jelenlét, az állami nyugdíjalaphoz való hozzájárulás 2 millió 471 ezer lejt fognak kifizetni 1932-ben.

1932.

KARÁSONYI

ZENEALBUMOK

Moravetz — Bárd ára 180 Lei
Nádor Album ára 180 Lei
Rozsavölgyi Alb. ára 140 Lei

Tartalmazza a legújabb operettek dalait, táncdalokat, szomorú és vidám magyar nótákat.

Kaphatók a

BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYBAN

Brassó, Kapu u. ca 56-58 az udvarban

December 20-tól január 10-ig leállítják a kolozsvári gyufagyárat

Kolozsvár, december 10.
A kolozsvári gyufagyárnál megint nyugtalanító dolgok történnek. A múltkor gyufalapási eset, amely nagy port vert fel, jelentéktelen semmiséggé zsugorodott össze, ami megerősíteni látszik azt a feltevést, hogy az egész botrányt csak azért rendezték, mert néhány embert így akartak minden anyagi áldozat nélkül leépíteni. Miután ez nem sikerült, a gyár igazgatósága ismét ahhoz a rendszerhez folyamodott, hogy felszólította összes alkalmazottait, hogy ki hajlandó kilépni a szolgálatból 6 hónapi végkielégítés ellenében. Tekintettel arra, hogy a legutóbbi leépítés alkalmával a kilépett alkalmazottak nyugdíj jogosultsága és ennek megváltása körül a gyár jogi kifogásokat emelt, ezúttal nem iart si-

kerrel a felhívás. Mindössze négy ember jelentkezett, aki meg is kapta a gyártól 3 havi fizetését, míg az állam által fizetendő másik 3 hónapi járandóság sorsa bizonytalan.

A gyárnál a leépítések és a munkaidőnek a minimumra történő lecsökkentése ellenére is túltermelésről panaszkodnak. A bukaresti központ utasítására a kolozsvári gyufagyárat december 20-án teljesen leállítják és csak január tizedikén veszi fel újra a munkát.

A gyár igazgatósága kijelentette, hogy habár csak a legjobb szakképzettségű minimális személyzet maradt vissza, azt is szívesen elküldené utolsó szálíig, mert az üzemet csak azért tartják fenn, hogy az alkalmazottakat mégse fizessék egészen hiába.

Az ideiglenes román - német gazdasági egyezmény következtében:

Románia nagyobb mennyiségű élőállatot és baromfit exportálhat Németországba

A preferenciális vámegegyezmény helyébe az 1930-ban kötött román - német konvenció lép ideiglenesen életbe

Bukarest, december 10.
A német-román preferenciális vámegegyezmény körüli bizonytalanságok von Posse bukaresti látogatása után némileg eloszlottak és úgy, ahogy ideiglenesen rendeződött a kérdés. Hogy mi lesz a preferenciális vámegegyezmény sorsa, azt most sem lehet ugyan tudni, de annyi eredménye mégis volt a német gazdasági megbízott bukaresti tárgyalásainak, hogy addig is, amíg a preferenciális vámszerződés életbeléptetése elől a nemzetközi akadályokat el lehet hárítani, megállapodás történt arra vonatkozólag, hogy a két ország között a külkereskedelmi kapcsolatokat, hogyan tartásák fenn. Minthogy a preferenciális vámszerződést a jelen körülmények között több állam tiltakozása miatt semmi körülmények között sem lehet életbeléptetni, von Posse német gazdasági megbízott abban állapodott meg a román kormánnyal, hogy ideiglenes, illetőleg átmeneti jelleggel életbe léptetik az 1930 június 18-án megkötött német-román gazdasági egyezményt, amely azonban csak addig lesz érvényben, amíg az 1931 június 27-én kötött preferenciális szerződést érvénybe lehet léptetni.

A szóbanforgó ideiglenes megállapodás a mai körülmények között bizonyos tekintetben kedvezőnek is mondható Romániára nézve, minthogy az 1930-ban kötött egyezmény különösen az állatkivitel tekintetében tartalmaz kedvező klauzulákat. Amint ismeretes ugyanis, a román állatkivitel ezidő szerint a legsúlyosabb nehézségekkel küzd, ugyszólván teljesen szünetel is, mivel az osztrák devizamegkötések miatt az exportőrök nem tudják behajtani kinnlevőségeiket és nem tudják az osztrák piacra exportált áru ellenértékét megkapni. Ezenfelül is az osztrák kormány ugyancsak pénzügyi szempontokra való hivatkozással leszállította a beviteli mennyiséget, úgy, hogy a román állatkivitel szempontjából ez a legfontosabb piac mesterségesen el lett barrikádózva.

Az ideiglenes román-német egyezmény szerint Románia évi 80.000 sertést, 7000 vágómarhát, ezenkívül a német piac felvevőképességének megfelelő élő és vágott baromfit exportálhat Németországba.

Természetesen, minthogy az itt felsorolt beviteli kvóta egy teljes évre szól, a román exportőrök számára havi kvótákat fognak megállapítani, mert nincsen kizárva, hogy ez az ideiglenes egyezmény mindössze csak néhány hónapig lesz érvényben.

Az ideiglenes egyezmény további kedvező klauzulákat tartalmaz még a román gabona bevitelére is. A kormány valószínűleg rövidesen tájékoztatni fogja az érdekelteket arra nézve, hogyan használhatják ki a kivitel szempontjából az egyezmény által nyújtott lehetőségeket?

Sürgetik az exportőrök a román - magyar - osztrák kiegyenlítő pénztárak felállítását

Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy az osztrák és magyar devizamegkötésekből keletkezett exportnehézségeket ugynevezett kiegyenlítő pénztárak felállításával próbálják áthidalni. A kérdés gyakorlati megvalósítása érdekében azonban eddig még pozitív lépések nem történtek, noha az exportőrök egy ilyen megoldást nagyonis szívesen fogadnának, mert nem is látszik más alkalmasabb eszköz arra, hogy az exportot megbénító nehézségeket más-keppen lehessen áthidalni.

A Román Nemzeti Bank igazgatósága foglalkozik is a kiegyenlítő pénztár felállításának kérdésével, azonban egyelőre csak tanácskozik, ahelyett, hogy kezdeményezné is annak gyakorlati megvalósítását. Az exportőröknek egy küldött-sége ma felkereste Argetoianu pénzügyminisztert, akit arra kért, hogy sürgesse a Nemzeti Banknál a kiegyenlítő pénztár-

ak felállítására vonatkozó akciót, mert az exportőröknek és magának az államnak is napról-napra súlyosabb veszteségei vannak az export stagnálásából.

Leszállították a német kamatlábát

Berlin, december 10.

A Birodalmi Bank a leszámítolási kamatlábát nyolcraól hét százalékra, a lombardkamatlábát pedig tízről nyolc százalékra szállította. Ezzel egyidejűleg a berlini bankok és bankárok egyesülete, egyetértésben a vidéki bankok szervezeteivel, a hitelezési kamatlábát egy százalékkal leszállította, azaz a hivatalos kamatlábon felüli 2 százalékos kamat helyett csak egy százalékot számítanak.

THERMOGENE
meleget fejleszt és leküzd a
köhögést, gripet, rheumát,
a da-szúrásokat és szűkít

Thermogene mint egy egyszerű darab vatta lesz a bőre töve. Előnyös helyettesítője a borogatásoknak, mustár, hűző és egyéb tapasztásoknak, masszáz és relaxációs szereknek, amelyeknek jó tulajdonságait magában egyesíti.

Vezérlőközpont: L. DILLAN
Bukarest, str. Pitar mos. 4
NAGY DOBOZ: LEI 33
KIS LEI 22

A világ összes gyógyszerárúiban és drogeriáiban kapható.

Kis Közgazdasági Hírek

A „SETA” nagyszebeni villamoslámpa-üzem 40 évre bérbe vette a gyulafehérvári villamosművet. A villamosmű kihasználására külön részvénytársaság alakult „Uzina Comunala Alba-Iulia” címen, amelynek 18 millió lej az alaptőkéje. Az alaptőkéből a „Seta” 12 milliót, Gyulafehérvár városa apportban 6 milliót jegyzett le.

A DÉLKELETEURÓPAI AGRÁRAL-LAMOK szófiai konferenciáján Romániát Jonescu-Sisesti földmívelésügyi miniszter képviseli egy delegáció élén. A földmívelésügyi miniszter azzal a programmal vész részt a konferencián, hogy az agrárállamoknak ragaszkodniuk kell a preferenciális vámkör rendszeréhez.

A MEZŐGAZDASÁGI KAMARAK újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot a földmívelésügyi minisztérium már szétküldte a kamarákhoz hozzászólás végett. A javaslat szerint a megyei agrárbizottságok a kamarák végrehajtó szervei lesznek, a kamarák pedig a legteljesebb autonómia jellegével fognak bírni.

AZ ARADI BUTORIPAROSOK SZÖVETKEZETE január 10-ére közgyűlést hívott egybe, amelynek tárgya a szövetséget felszámolásának kérdése.

A DOHANYMONOPÓLIUM bérbeadásáról tárgyal a török kormány egy amerikai pénzcsoporttal. A koncesszió ellenében az amerikaiak 100 millió dollár kölcsönt folyósítanak Törökországnak, ezenkívül tekintélyes bért fizetnének a koncesszióért.

Csődkérek a marosvásárhelyi törvényszéken. Tudósítónk jelenti: A Lienthal Sándor kolozsvári cég és a Hammer Vilmos aradi cég, a mai napon csődöt kért Hutter János marosvásárhelyi cég ellen. — A Franco Romana marosvásárhelyi biztosítótársaság csődöt kért Oltean Sándor gödemesterházi cég ellen. — Ugyazintén csődöt kérték a marosvásárhelyi törvényszéken Cadar Péter cég ellen is. A csődök felett a napokban dönt a marosvásárhelyi csődbíróság.

DR. TOTIS BÉLA, Levelek a fiamhoz. Az ifjúság nemi problémái c. alatti írta meg a mai idők legszenzációsabb és legérdekesebb könyvét. Az orvos, az íróművész minden felkészültségével, lebilincselő módon tárja elénk az ifjúság nemi problémáinak legtitkosabb, legféltettebb kérdéseit. Szinte kínos őszinteséggel rántja le a leplet azokról a hazug és nap-nap után előforduló problémákról, melyeket szeméremből, szerelemből és felelősségtől való irtózástól, vagy az előítélet elől való félelemből nem merünk egymásnak megmondani. Egy kegyetlen reflektor ez a könyv, mely minden sorával, minden szavával önmagunkba és másokba világít. Egy röntgen apparátus ez a könyv, mely átvilágít a testen, a lelken, az agyon, s mintha egy igazmas filmet néznénk végig, úgy teszi lehetővé, hogy a legkülönbözőbb természetű egyéneket megismerjük. Ára 95 lej, vidékre portóval 95 lej, utánvétellel 105 lej. — Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályában. (be)

Sport

Fékevesztetlen tombol Aradon a sportdiktatura

Arad, december 10.

Az elmúlt vasárnap, — amint arról be is számolt a B. L., — az aradi Gloria CFR pályán, a vendéglátó egyesület, afelelti lühében, hogy csufos vereséget szenvedett az Aradi Torna Egyesülettől, gyilkos boxrohamot intézett a győztes csapat ellen. Az öt-öt és lábbal megvívott mérkőzés szebb eredményt hozott a Glóriának, mint a football, mert a vérengzés során egymás után verték véresre az ATE játékosait. A Gloria, a zöldasztal abszolút bajnoka azonban nem elégedett meg fél munkával, hanem a meccset — megvívta.

Valahogyan úgy néz ki a dolog, mint amikor a gyilkos feljenti az áldozatot, de ez nem határoz. Az aradi sportkerületnél a Gloria fanatikussai abszolút urak és így a mérkőzést valóban megsemmisítették.

Fékevesztetlen tombol Aradon a sportszerűtlen diktatura

Előjáróban röviden ismertetni kell a mérkőzés előzményeit s magát a meccset. A Glória intézkedésére, az eddigi elvek alapján a gyorsforraló bírótanfolyam egyik kitűnő reprezentánsát, Vecsernyés bíró delegálták a meccs levezetésére, hogy ilyen módon szabad kezet nyerjenek arra, hogy a gyenge bíró helyett maguk vezessék le a mérkőzést.

Azonban a nagyszerű bajnokcsapatot kellemetlen meglepetés érte, mert a lelkes ATE, Fritz lövéseivel megszerzi az első félidőben a vezetőgólt.

Ekkor fejlődött fel a félelmeshírű Gloria. Nem footballtudás szempontjából, de a nyers erő kidomborításával. A tribünön egyes Gloria fanatikussok, akik előkelő pozíciót töltenek be a bírósözet-ségnél is eképpen harsogtak (románul): hadd törjön, hadd szakadjon, ne sajnáld!!!

Hát törik, hát szakad!

A bemozdás nyomán rövidesen megkezdődött a dühöngés, mert csak ez a jelző illik a továbbiakra, amikor is ezek a faultok estek:

Veszélyes helyzet a Gloria kapuja előtt. Dreciu a kapus, nagy lelkinyugalommal belerug az egyik ATE játékosba. Szabó János Gloria játékos fojtogatni kezdi Lingurart (ATE). A bíró feldobja a labdát. További pofonok, mire a bíró mindkét játékost kiállítja...

A Gloria játékosai pofonszerűtlen kezdenek a megdöbbenve tűrő ATE játékosok terhére.

Fritz (ATE) kifut Albu mellett, mire az elkecseregett Albu összepofozza Tóthot, (ATE) és ezézt a bíró kiállítja. Amikor Albu távozik, utközben még párszor megrugja Tóthot.

A tribün tombol, a Gloria tovább törzuz. Amikor Lingurart II. (ATE) elesik Faur rettenetesen fejberugja. A bíró megszakítja a meccset, mire felborul a rend, hatalmas kavargás és hosszú szünet után folyik a meccs az első félidő végéig, miközben Faur megüti Mihályt (ATE).

A második félidőben az ATE egymás után két gólt rug a bajnokcsapat hálójába, mire Faur faultolja Tutulát (ATE). Tóth (ATE), aki két gólt lőtt már, szintén meglakolt merészségéért, mert Faur „kezelésbe” veszi és úgy „elintézi”, hogy kireped az arca. A bíró — ó Salamon! — mindkettőjüket kiállítja.

A Glóriának ez nem tetszik, mert végidő előtt levonul...

A hendikepelt igazság

És most jön a java. Ezután a véres meccs után a Gloria a mérkőzés megsemmisítését kérte, mert — gyenge volt a bíró.

Ez való igaz. De egyről megfeledkezett a kiváló bajnokcsapat és pedig, hogy erőskezü bíró mind a 11 hentesmódra játszó Glóriajátékost kiállította volna!

És erről feledkezett meg a kerület is. A kerület, amely máskor olyan könyörtelen, kiméletlen. Most helytadott az óvásnak s megsemmisítette a meccset, a melyet újra kell lejátszani, mégpedig a kiállított játékosok bevonásával. — Ők ugyanis, ártatlan bányók, nem tehetnek arról, hogy rugtak, pofoztak, boxoltak, káromkodtak. Erről a bíró tehet, aki gyenge volt ahhoz, — hogy megmentse a Glória dicsőségét.

Igy döntött az aradi kerület, amely hónapokra letilt játékosokat a pályáról. amikor Gloria érdekek így kívánták, senkitől nem hallott sértések miatt, a szövetség, amely drákói szigorral tör a sajtószabadság ellen. És ez a döntés pompás önarckép: itt látható egy tipikus sportforum, amelyik nemzetiszínű szemüveget visel és két ballábbal faultolja az igazságot!

Balla Károly.

↑ Összeállították az olaszok ellen szereplő magyar válogatott csapatot. Budapestről jelentik: A vasárnapi torinói válogatott mérkőzésre nagy előkészületeket tesz a magyar labdarugósport. A múlt év májusa óta a katasztrófális 5:0 arányú vereség emléke még mindig fájdalmas sebe maradt a magyar footballistáknak. A torinói mérkőzés lesz a reváns, mert a két ország válogatott legénysége, azóta nem mérte össze még az erejét. Dr. Máriássy magyar szövetségi kapitány a következő csapatot állította össze: Újvári, — Mándi, Dudás, — Borsányi, Sárosi, Lázár, — Titkos, Takács II., Kalmár, Avar, Hires. — Tartalékok: Háda és Turay. Sportkörökben meglegedéssel fogadták a csapatösszeállítás híré, melyet nagyrészen sikerültnek tartanak. Mindamelllett feltűnő volt, hogy több olyan játékos került az együttesbe, akik szürke formát mutattak az utóbbi időben. Valamennyien azonban már sokszorosan voltak válogatottak.

↑ Csunya botrány egy bécsi jégbokki mérkőzésen. Bécsből írják: A prágai LTC hokkicsapata kedden a PSC bécsi csapat ellen játszott. A mérkőzés hevében az egyik prágai csatár (ugyalászik footballista volt azelőtt), ütőjével úgy fejbévágta az egyik bécsi játékost, hogy az véresen terült el a jégen. A játék természetesen félbeszakadt és a felháborodott közönség fenyegetően támadt a prágaiakra, akiket csak a rendőrség mentett meg a súlyosabb bántalmazástól. Felmerül a kérdés: már a jégbokki is kezd ilyen izgalmas „sport” lenni?

Nagyszében központiában fekvő jól menő divatárkereskedés keres

társat

500.000 - Lejtel. Ajánlatok „Esetleges közreműködés 1292” jelige alatti **RUDOLF MOSSE R. T., SI IU** Str.Reg Mária 12 által továbbhitta nak

Vascsoúdvár

A legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezeték és egészségügyi berendezési tárgyakkban.

Kertész Henrik, Brassó.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 10), negyedévre 33), félre 63), évente 121) lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 42), félre 82), évente 160 lej

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség: Hunyad- és Alsófehérvármegyeiák részére **Dóra, Str.** Ioan Creanga 2. Telefon 17 (Baioth Géza)

MEGBIZOTTAK: Bukarest: Din Daniel, Gerő Sándor és Koan Jenő. — **Dés:** Str. S. Barabiu 10. (Cziban Kálmán) — **Kolozsvár:** Str. Dușanilor 7. volt Linic-utca) Neamtu (Izsis) **Marosvásárhely:** Benjámín Arad Str. Barabie 1 (Száraz-u) — **Magyarország:** Arad (Cziban Kálmán) 13. (Szigetváry László) — **Magyarország:** Str. Nic Ifta 32 (Szabó Gyula) — **Szatmárnémeti:** Csokor-naru 10. (Várad József) — **Szilágy:** Hunyad Str. (Hallerin Ernő) — **Forl:** Str. Lajale (Cziban Kálmán) 25 (Danes József)

Központi szervezők, pénzügyi jogorvoslati Bartha Géza, Dán Mózes. **HIRDETÉSEK:** tevesznek a kiadónvataiot, a megfizették, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda Részletes tarifákla készséggel szolgálunk

Hogyan szerezzünk karácsonyi örömet a gyermekeknek?

Gyermekeknek, a serdültebb ifjúságnak és felnőtteknek való ajándékozáshoz igen nagy választék van könyvosztályunkban. Mesés és ifjúsági könyveket szállítunk úgy is, ha a megrendelő ránk bizza a kiválasztást és csak azt írja meg, hány éves gyermeknek, fiúnak-e vagy leánynak kell a könyv és körülbelül mennyi lehet a könyv ára.

Ezekről a gondokról akarjuk a szülőket megkímélni, csak egy levelező lapba kerül és azonnal küldjük a csomagot.

3-5 éves gyermekeknek

100 Lei

2 képeskönyv
1 mesés könyv

150 Lei

2 képes könyv
2 mesés könyv

300 Lei

2 nagy képes könyv
2 nagy mesés könyv

6-9 éves fiúknak és lányoknak

150 Lei

2 különféle mesés könyv

200 Lei

3 különféle mesés könyv

300 Lei

2 különféle nagy mesés könyv

10-12 éves tiúknak és lányoknak

100 Lei

2 szép ifjúsági könyv

100 Lei

1 szép ifjúsági könyv

150 Lei

2 különféle ifjúsági írat

300 Lei

2 különféle nagy ifjúsági könyv

Ezekon kívül is nagyon sok képes és meséskönyv kapható már 30-36 lejttől felfelé

Egy-egy csomag portója 20 lej, a pénz előzetes beküldése mellett, utánvételes küldemények portója 40 lej.

Forduljon bizalommal megrendelésével a

Brassói Lapok Könyvosztályához

Brasso, Kapu-utca 56-58 (az udvarban)

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej Vasárnap, 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzéri hirdetés esetén 25% engedmény. Állási keresőknek 25% kedvezmény. A hűkaresti kiadás részére: szavanként 3 lej 50 szeri megjelenésnél 2 lej

Véte'-eladás

Karácsonyi ajándékoknak művészi börridikülők, banktárcák, aprópénztárcák, oleson kaphatók. Calea Victoriei 83. Bukarest, Expoziția, negyedik kirakat, Monogrammot azonnal domborítok. 16073

Karácsonyi ajándékoknak terítők, storok, kézimunkák, minden nagyságban gyönyörű kivitelben olcsón beszerezhetők. Brassó, Kapu-utca 23. emeleten. 16090

Keresünk 5.50-18 méretű használt jókarban levő autógummit. Árjajánlatot ármegejelöléssel „Chrysler” jeligére a brassói kiadóba. 16082

Keveset használt 3 lámpás Neutrodyen rádiógép skálavilágítással. Royce skálákkal, egyuttal szép butordarab. 10.000 lejért sürgősen eladó elköltözés folytán. Cím 16084 szám alatt a brassói kiadóban.

Vezyes

AQIRALÓ TÁRSAT TÖKÉVEL keres jól bevezetett kisebb TEMESVARI NYOMDAVALLALAT. Ajánlatok Blesz papírkereskedés, Timisoara II. Gyárváros. 16089

Ezerkettőszáz lejért havonta háromszori finom étkezést naponta, csak Hosszu-ucca 105. szám alatt kaphat. Házhöz szállít elsőrangú ebédcsokit 30 lejért. 16087

Lebontható kisebb dísznőpajzát, írógépet, kifutóleányt keresek „Keresek” jeligére a brassói kiadóba. 16086

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej. utánvételt 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Czernowitzer

Morgenblatt

függelék demokratikus napilap.

Megjelenik kétszer naponta.

Legelterjedtebb és legolvasottabb német lap Nagyromániában

Közjegyzőileg hitelesített példányszám.

Kitűnő hírszolgálat — Saját tudósítók.

Európa minden fővárosában mint hírdető szerv, kiválóan alkalmas

Elterjedtség: Nagyrománia, a csatlakozó Lengyel részek, Csehszlovákia, az összes Balkán államok és a Kelet.

Saját gazdasági rész — Autó, Rádió.

Sport és szépirodalmi mellékletek

Saját utazási és túrdó mutató.

Saját nyomda.

Línótyp gépszedés — Rotációs nyomás.

Szerkesztőség és kiadó

Cernaufi, Str. Poincaré Nr. 3.